

HATÁRŐR

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Ujvidék, Petőfi-utca 47. szám.
ahová a lap szellemi s anyagi részét
illető közlemények intézendők.
Ilyen közleményeket és megkeresé-
seket lapunk nyomdája is elfogad.

Előfizetési árak helyben és vidéken:
Egy évre - - - - - 12 korona
Félévre - - - - - 6 korona
Negyedévre - - - - 3 korona
Egyes szám ára - - 12 fillér.
MEGJELENIK VASÁRNAP
ÉS CSÜTÖRTÖK REGGEL.

AZ ORSZÁGOS FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-AS PÁRT DÉLVIDÉKI ÉS AZ ALFÖLDI FÜGGETLENSÉGI PÁRT UJVIDÉKI HIVATALOS LAPJA

Lapvezér: Teleki Arvéd gróf.

Nemes (?) ellenfelek.

Ujvidék, május 27.

Nehogy csak egy pillanatra is valaki azt higgye, hogy gróf Teleki Arvédról és dr. Szlezák Lajosról léssen itt szó: sietünk kijelenteni, hogy — nem rólunk. Dehogy is. Hanem Lengyel Zoltánról és dr. Szlezákról. De hát hogy is kerül össze a mungópártnak ez a két büszkesége: a szilágysági ravasz örmény, meg az ujvidéki patricius?...

Hát ugy, hogy gróf Teleki Arvédnak jutott az a kiváló szerencse, hogy Zilahon Lengyellel, Ujvidéken meg Szlezákkal mérközik a küszöbön álló képviselőválasztásokon. No — elmondhatjuk — hogy az „uri huncutság“ kacér istenasszonyának a szeszélye ugyancsak egymáshoz méltó két alakot lóditott Telekivel szembe. („Uri huncutság“nak mondják ugyanis paraszti nyelven a politikát.) Még talán a kisebbik hibájuk az, hogy — mungók. Ha meggyőződés dolga volna náluk. De az, — hogy renegátok mindketten: az a gyönyörű! Ha talán még nem ismernék egymást: bemutatjuk őket egymásnak. Nézzenek a tükörbe! A Szlezákra Lengyel néz vissza, a Lengyelre meg Szlezák. Meg is mondotta ezt Teleki tegnap délután a Récsei erkélyéről tartott beszéde egy rövid mondatával, amikor arról számolt be, hogy ittléte óta merre járt és miben fáradt. Csak ennyit mondott: „a zilahi ellenfelem méltó párja itteni ellenfelemnek“. S az erre a találó jellemzésre fölharsogott zajcs derűtség mutatta, hogy mennyire elérte a finom szatirát az ezekre menő tömeg.

Hát igen. Ujvidéken, kinjukban azzal korteskednek patriciusék, hogy — Teleki Zilahra megy követnek; Zilahon meg azzal, hogy Ujvidéket tartja meg. Tehát az ujvidéki mungók már tudják, hogy Teleki meglesz Zilahon is, a zilahi mungók meg azt tudják, hogy Ujvidéken lesz meg. Hát nem lehetne az ujvidéki nyáját Zilahra terelni, am azt meg ide? Mindjárt vége szakadna a kortesvilágnak és láthatna mindenki a rendes polgári mellékfoglalkozása után. Ha már egyszer mungóék maguk is úgy tudják és mondják, hogy Teleki Zilahon is meglesz, meg Ujvidéken is. Szlezák meg Lengyel nélkül meg csak el lesz valahogy a haza!

De nem. Ők még kölcsönösen tudott és egymás felől kölcsönösen hirdetett biztos bukásuk ellenére is rugkapálnak. Mít nem?esz a mandátuméhség!? Hogyan lennmarad a sárban ez az alacsony gondolkodás és spekuláció Telekinek fennkölt pártpolitikája mellett, amikor leplezetlenül és őszintén megmondja Ujvidéken is, Zilahon is, hogy ő Ujvidéket tartja meg. És nem kimél rengeteg fáradságot, nem kimél semmi legális költséget, csak hogy — mint tegnap mondá — egy kerületet szerezzon a Justh-pártnak, hogy azután azt egy netán kimaradó kiválóbb pártjabeli politikusnak engedje át. Mert arról viszont meg lehetnek győződve a zilahiak, hogy gróf Teleki Arvéd méltó férfit fog maga helyett jelöltül ajánlani.

És a zilahi derék függetlenségi polgárság nem is kételkedik ebben és tudva a kikötést: mégis olyan hévvel és lelkesedéssel hordozza meg a kerületben Teleki Arvéd szeplőtlen zászlaját, mintha örök időkre választaná meg. *Pedig gróf Teleki Arvéd a mienk marad!*

(s. b.)

Teleki gróf Ujvidéken.

Diadalmenetben a városba.

Virágosó.

Teleki Arvéd gróf, városunk szeretett képviselőjelöltje hűséges pártja szívélyes meghívására *Urnapiján*, f. hó 26-án a délután 4 óra 20 perckor érkező személyvonattal ismét körünkbe jött, hol, mint minden alkalommal, kitörő lelkesedéssel fogadtuk. Teleki Arvéd gróf Zilah városából jött, hol a népszerűt és lelkesedést éppoly elementáris módon nyilatkozott meg mellette, mint történik az Ujvidéken. A szeretet minden jelével, a lelkesedés minden igaz kitörésével, a hűséges ragaszkodás minden bilincsével, a zilahi kertek legszebb virágaival fogadták zilahi diadalutjában és a zilahi hölgyek épp úgy szeretetük pazsjára emelik, mint amely melegséggel karolják fel ügyét az ujvidéki aaszonyok és leányok. Amikor a félrevezetett fővárosi sajtó Teleki Arvéd gróf zilahi vesszőfuttatásáról irt hazug tudósításokat, akkor Teleki 32 községben községről-községre járva, mint egy győztes római hadvezér községről-községre vette

be a sziveket és izmosította Kossuth Lajos zászlaját, amely lobogó diadalmasan kerül Zilah város ormára.

Urnapi ujvidéki bevonulása is a biztos győzelem árnyékát vetette maga elé. Ezer és ezer ember állta körül a pályaudvart, hol minden közlekedés, minden járáskeelés megszűnt. A hatalmas pirostollas Teleki tábor élén közel száz gyönyörű szép magyar fehérruhás leány vonult ki a pályaudvarhoz, hol sorfalat állva várták Ujvidék város volt és leendő országgyűlési képviselőjét.

A pirostollas embererdő viharos lelkesedése közt szállt ki vonatából Teleki Arvéd gróf, kit a száztagu fehérruhás leányküldöttség nevében egy gyönyörű magyar leány, Palicskó Erzszi hatalmas virágbokrétával, lelkes, szivből fakadt magyar szavakkal köszöntött. Alig fejezte be szavait, egy kocsiderékra való virágbokrétával árasztották el, és percekig tartott a virágosó.

Csak nagynehezen juthatott Szalay Lajos, kir. tanácsos, a függetlenségi és 48 as párt nagy népszerűségű elnöke szóhoz és szeretetteljes szavakkal köszöntötte a két kerület diadalmas jelöltjét. Teleki Arvéd gróf, látva a lelkesedést, a szeretetet, a ragaszkodást, mélyen megindulva mond köszönetet a szívélyes fogadtatásért és beszédében elmondja, hogy mily hazug fegyverekkel harcol a munkapárt, így például: amikor a pártonkivüli függetlenségi mezbe bujtatott munkapárti zilahi jelölt: Lengyel Zoltán, az egykor rettenhetlen kuruc ősi fészkebe és lakhelyére, Krasznára ment, hol Lengyel Zoltán felbérelt néhány embere feje felett 1—2 méterrel 3 ludtojást dobott, melyet a Telekipárt részéről negyedórán tartó virágosó viszonzott. Teleki oly fogadtatásban részesült Krasznán, amilyenre nem is mert számítani, úgy hogy Kraszna is diadalutjának egyik lelkes állomása lett.

Teleki Arvéd gróf viharos tetszést keltett beszéde után az urihölgyek nyújtottak át a grófnak csokrokat, aki mintegy 5—6 nagy csokrot kézbe véve, a menet élén haladva megkezdte bevonulását. Végig a Petőfi-utcán sűrű sorfalat állt a közönség, az ablakokból szebbnél szebb nők virágosóval árasztották el és felhangzott ezer és ezer sorokból az imádság:

„Kossuth Lajos azt üzenté“ . . .

Igy vonult a menet közbe-közbe percekig éljenezve Telekit, a Grand Hotelba, hol a több ezer főnyi közönség viharos kívánságára és éljenzésére Teleki Arvéd gróf az erkélyről köszöntöte meg néhány

BOGDÁNY és TÁRSA

Budapest VI., Dálnok-u. 12.
SAJÁT HÁZBAN
Telefon 998.

UJVIDÉK

II. RÁKÓCZI FERENC UT 66.

TELEFON 219.

Központi fűtés, szellőztetés, vízvezeték, csatorna és világítási berendező vállalat.

lelkes szavakkal a lelkes óvációt. Szavait azzal kezdte: „Annyira igaz a krasznai megdobáltatásom, mint ahogyan most csurog le rólam a tojás sárga leve“ . . . Eközben mindkét keze tele volt szép leányok és asszonyok virágával . . .

A tömeg kívánságára Szalay Lajos pártelnök is mondott néhány lelkesítő szót, mire a Kossuth nóta hangjai mellett széjjeloszlott.

*

Vacsora után, este 1/29 óra tájban mintegy 300 választó jött össze a Récsei éttermében, gróf Teleki Arvédet ünnepelni. A gróf az együttlét során hosszabb politikai beszédet mondott, amelyben különösen azzal foglalkozott, hogy a lapokban aznap megjelent mungóvezéreknek: Tiszának, Hieronyminek, Székelynek stb. kortesbeszégeit cáfolta meg meggyőző politikai és gazdasági fejtegetésekkel. A tanulmányzámba menő beszédet sűrűn szakította meg a viharos tetszés és éljenzés.

Teleki után dr. Kubinyi Károlyt kívánta hallani a választópolgárság s ő engedve a közohajnak a bankkérdésről tartott igazán szakzerű előadást, amelynek eszmemenete a következő volt:

Annak előrebocsátása után, hogy úgy a természetben, mint az erkölcsi világrendben, tehát a politikában is az erősebb legyőzi, legyőzi a gyengébbet, élénk színekkel ecseteli a kormány mai sajátságos helyzetét, melyet a kormány legellentétebb elemű és elvi tagjai teremtenek. Kimutatja, hogy a kormány főtámasza: Tisza egészen mást hirdet és akar a választói jog s a gazd. kérdésekben, mint Székely, mást Hieronymi és mást Lukács. Hosszabban és találó érvekkel fejtegeti, hogy 67 és 48 közt nincs különbség, mert hisz 67 benne van a 48-i törvényekben s míg Tisza és társai a 67-nek dogmaszerű fentartását hirdetik, más 67-esek a 67-i törvények változtathatóságát vallják, a 48-asok pedig azoknak végrehajtását követelik. Ha valahol, úgy a politikában nincs, nem lehet dogma, mert az mint a célszerűség tana, időről-időre változik s a nemzetnek oda kell törekednie, hogy azt tegye, ami célszerű és időszzerű. A magyar nemzet belátta, hogy közös bank és vámterület mellett nem tudunk fejlődni, a maga lábán, önállóan akar járni gazdaságiakban is. Az önálló bank ügyében meghallgatott szakértők és szakudósok szerint az önálló bank nehézségek nélkül megvelősíthető, ámde az osztrák magyar bank ellenzi, mert ipari s kereskedelmi kárát látja Ausztriának. Szakszerűen csoportosított számadatokkal, az osztrák magyar bank mérlegéből bizonyítja, hogy évi 10 milliárd összforgalomból Ausztriára 8, Magyarországra csak 2 jut, de a 20 millió k. évi jövedelméből 10—10 milliót kap Ausztria és Magyarország, tehát 2 milliárd haszon után ugyanannyit, mint 8 milliárd után — mert mi drágábban fizetjük a pénzt, mint Ausztria. Még a kamatláb is kedvezőbb Ausztriára, mint reánk nézve. Ausztriában vannak nagygyárosok, nagykereskedők, akiknek hitelük van, mi csak agrárállam vagyunk s hitelre nem számíthatunk. A 10—10 millió évi jövedelem felosztása is káros reánk nézve, mert itt a kvóta aránya 63.4% megint Ausztria javára dönt. Nem hiszi, hogy legyen magyar ember, ki e megzsebelés, kiszípolozása láttára ne kívánná azt az időt, mely a magyar hitelt felvirágoztatja. Hosszasabban fejtegeti a közös és önálló vámterület közti különbséget, kézzel fogható példákkal és számadatokkal bizonyítva a közös vámterü-

letnek káros és főleg a magyar ipar fejlődését bénító hatását. Csakis az évszázados gazdasági rabiga lerázása biztosítja Magyarországot szabad, önálló függetlenségét. A gazdasági függetlenség maga után vonja a politikai függetlenséget s ettől félnek oda át, pedig nincs mitől félni, mert a magyar mindenkori királyhű volt s mert éppen Magyarország függetlensége, boldogsága biztosítja a Habsburgok trónját. Ezen elveket nem csak 48, de 67 is lerakta s ezért tiszteli Lukácsot, ki a 67 és 48 közti látszólagos elentétet elsimitva, olyan pártot kíván teremteni, mely új fejlődést biztosít s ha Lukács darwini lény, aki legyőzi a többieket, akkor Magyarország eléri azt az állapotot, melyet minden magyar ember kíván. Végül örül, hogy köztünk az a férfiú, ki ez elveknek tántoríthatlan, lelkes harcosa: gróf Teleki, ki élte végéig ezen eszmékért fog küzdeni s ezért lelkesítő szavakban buzdítja a jelenvoltakat, hogy összetartsunk s magán gondokat félretéve, azzal foglalkozunk, hogy az olyan politikai harcok kerüljön a parlamentbe, ki Magyarországot boldoggá, virágzóvá teendi.

A tartalmas fejtegetéseket mindvégig figyelemmel hallgatta és a zajos helyesléssel kísérte a társaság, amely csak éjfél tájban oszlott szét.

Szerkesztői üzenet. Több oldalról kaptunk csodálkozó levelet, hogy dr. Ofner Ferencről, a nemzeti munkapárt minap elhunyt egyik fővezérééről olyan melegen és rokonszenvesen irtunk a „Határőr“-ben. — Pedig ezen semmi csodálkozni való sincsen, — hiszen még a pogány Ali is zászlós kopját tüzetett Szondy György sirhalma fölé. Megbecsülte — a nemes ellenfelet! . . .

*

Konkoly a buzában. Ugyan mit keres ott a függetlenségi padosorokban a Szabó István? Ha föláll szavazni a mungópárt: föláll velük; ha a mieink állnak föl: ülve marad. Miért nem megy már át oda, ahová a szíve húzza? Oda a jobb oldalra, ahonnan a főispán, a polgármester meg a Szlezák szokott bejönni a gyűlésterembe. Van ott elég renegát, ne tartson tőle, hogy csuffá teszi a kompaniát.

Van egy különös fajta angol kutya. Olyan bozontos a szőre, hogy nem lehet szétismerni a fejét a farától. Mikor aztán 4—5 hónapos korában eladóra kerül az ilyen kutya, (már melyiknek mi az ára: száz forint, ezer forint, vagy megígért pirosi jegyzőség) hát a vevő kérdi az eladót, — ahogy ott áll előtte a bozontos kutya —

— Hát hiszen szép-szép ez a kutya. De sehogysem veszem ki, hogy merre van a feje?

— Majd teszünk róla! — mondja az eladó. —

És egy nagy kondérban behozat kor-pával főtt pacalt meg egyéb izletes bér-részeket.

Ahogy az illatos pára megüti a tunyán álló uszkár szaglószervét: egyszer csak megindul ám — a kondér irányában.

— Nohát, ott a feje! — mondja az eladó.

Nohát, Szabó István uram! a kondér odaát van a jobb oldalon. Ne éktelenkedjék az ur itt a mi tiszta buzánkban!

*

Mikor a főispánon orgonálnak. Ez sem utolsó eset. A legutóbbi tanácsülés és a tanács tagjai előtt így szóló Matkovits Béla főispán a druszájához, Profuma alpolgármesterhez:

— Te Béla, tudod, hogy én nem igen vagyok tisztában ezzel a verklivel. Azért hát kérlek: ha igenlő határozatot kell hozni — egyszer lépj a tyukszememre; ha pedig el kell vetni a javaslatot — kétszer nyomd meg a lábain.

És az alpolgármester úgy orgonált a főispánon, mint a karikacsapás. Csak az a kérdés, hogy meddig bírja — a pedál? . . .

*

A »Dódás«. Nem tudom, hogy hol és hogy hogyan szedte össze dr. Königstädler Ottó ur ezt a becze-nevet, de nagyon jól fest vele. Illik neki, mint a majomnak a piros sipka.

Hát erről a „Dódás“-ról, — föltettem magamban, amikor ide kerültem Ujvidékre — nem irok semmit, mert öt évvel ezelőtt, amint már egyszer megírtam, majdhogynem egy akolba keveredtem vele. Quod deus avertat! De most még sem állhatom meg, hogy ki ne szerkeszsem: mennyire dódás ez a — Dódás. A szerdai közgyűlésen ugyanis annyira tapintatlan, izléstelen és pökhendi volt ez a Dódás, hogy még a főispán is a fogát szította. Ez pedig nagy szó! Először leköpkölte ez a Dódás ott a „néptanító urat« akitől ő nem fog jogot tanulni. Aztán meg a Lovrekovich Frányót nevezte ki jogtanárnak. És előállt az ő nagy fene büdös jogászi tudományával és miközben az előtte ülő mungó-környezet esernyőt tartott a feje fölé: azt vitatta a Dódás, hogy a tisztviselő-telep elnyerése dolgában nem azé az elsőség, aki az első, hanem azé, aki azt elsőnek szankcionálja megfelelő számú százkoronákkal. Hát ilyen nagy magánjogász a Dódás, aki még azt sem tudja a római jogból, hogy mi az a „jus prioritatis.“ Az a jog, amely az első mindenképpen megilleti az utána következővel szemben, ha egyéb kikötés — mint ebben az esetben a *jelentkezés sorrendje* — nincsen. Ha a Dódás ráolvasta volna Gályra, hogy a *kaució befizetésének sorrendje* állapítja meg kimondottan az elsőbbség jogát: akkor a Dódásnak igaza lett volna. És akkor én is megspóroltam volna azt a magánmulatságot, hogy a Dódással foglalkozzam. De mert, hogy a Dódás csak úgy odaköpte, hogy — a *pénz beszél*; de ezt bizonyítani nem tudta, mert bizonyítania nem is lehet: hát kár volt a *néptanító* urat annyira leszólni és a Frányót jogtanárrá promoteálni, mert a Dódásnak még sokat kell tanulnia a néptanítótól meg a Lovrekovichtól, amíg annyira megéri, hogy ne csak magánjogászkodjék, hanem komolyember számba is menjen. No de hát erre az utóbbira a Dódás nem is pályázik . . .

*

Gavalléria. Parlamenti jogszokás az angol lordok házatól a szerb szkupstinán keresztül egészen az orosz dumáig, hogy minden alkotmányos ténykedésnél a szám arányában helyet juttatnak az ellenzéknek. Klasszikus példája ennek az, hogy még Bánffy is, aki pedig az Ugron-pártot éppen úgy el akarta törölni a föld színéről, mint Tisza-Khuen most a Justh-pártot: a

mégis ma
ugronistána
tott fönn
Ugron a.
Lajos a kü
tak egy
gyönyörű
kinyomatta
leszavasták
dekórumot
a tapintato
hiszen —
ellenőrző
volt a negy
főrendi de
volt a kur

Alkotm
ellenzékke
teszi magá
Neki az
Rohonyit,
köszöntő
kornoki ál
sem az e
vazatszedő
egyetlen e
Tehát nek
dig csak 4
Hát jó lesz
Balla
hetvenegy
képpen es
Hiszen az
többség le
városatyá
nem lett
előtt, szá
gavalléria

melyik en
van az il

Ju

Ujvidék

El

— A

A szer
vasott kir
csütörtök
törvényha
mányát, h
viselővála
ségét.

Fölösl
nünk azt,
döntő je
párt anna
választma
lévőleg 2
mi pártur
Ám a kil
pártjukho
ana mes
tatta ma
soha el
állott, mi
berünk i
lehet ezze
Höher Pé
Hogy
ne érje
adtak eg
ben. Mik
már ott v
hát az el

mégis mandátumhoz jutott tizenegy ugronistának, 1896-ban két helyet tartott fenn a delegációban. Így került Ugron a delegáció hadügyi és Holló Lajos a külügyi bizottságába. Elmondtak egy pár nagy készültségre valló gyönyörű beszédet, amiket az újságok kinyomattak, aztán — természetesen — leszavazták őket. Itt is, ott is. De a dekórumot — megőrizte Bánffy ezzel a tapintatosságával a külföld előtt. Mert hiszen — joggal mondhatta — két ellenőrző függetlenségi delegátus is volt a negyven között. (Sőt: a negyven főrendi delegátus között is mindig ott volt a kuruc Prónay Dezső báró.)

Alkotmányos szokás tehát, hogy az ellenzékkel számolni kell. Ám ezen tulateszi magát Matkovits Béla főispán ur. Neki az ellenzék — levegő. Sem a Rohonyit, mint karlócai királyi biztost köszöntő bizottságba, sem a számgyakornoki állásra való jelölő-bizottságba, sem az efölött ejtendő választás szavazatszedő bizottságába nem javasolt egyetlen egy ellenzéki városatyát sem. Tehát neki az ellenzék — levegő. Pedig csak 40 voks volt a mi 31-ünk ellen. Hát jó lesz bennünket komolyan venni!

Balla Aladár, meg az ország többi hetvenegynéhány főispánja már más-képpen csinálta volt és csinálta volna. Hiszen azért a többség mégis csak többség lett volna. És egy-két ellenzéki városatyának szerephez juttatása még nem lett volna zászlóhajtás az ellenzék előtt, csak — köteles alkotmányos gavalléria.

... Istenem, Istenem! Hogy némelyik embernek olyan kevés érzéke van az ilyesmihez!

Junius 9-én lesz

Ujvidéken a képviselőválasztás

Elnök: Balla Aladár.

— A „Határör“ tudósítójától. —

Ujvidék, máj. 27.

A szerdai rendkívüli közgyűlésen felolvasott királyi levél alapján a polgármester csütörtök délelőtt 10 órára egybehívta a törvényhatósági bizottság központi választmányát, hogy megállapíttassa azzal a képviselőválasztás napját és annak vezetőségét.

Főlöszlegesen volna hosszasan fejtegetnünk azt, hogy milyen nagy és félig perdöntő jelentőséget tulajdonít mindkét párt annak, hogy mit határoz a központi választmány: hiszen — mungóék tudvalévőleg 2—3000 koronákkal akarták a mi pártunk három tagját megvásárolni. Ám a kilencek hivek maradtak elveikhez, pártjukhoz és egymáshoz és — miként ama mesebeli két hős, aki összeláncoltatta magát, hogy a csatában egymást soha el ne hagyhassa: azonképpen ott állott, mint Sion hegye, a mi kilenc emberünk is. Kuruc-nép ez, istállom: nem lehet ezzel ezerkoronákba kukoricázni!... Höher Péter!... Itt a becsület a szent!...

Hogy valami váratlan meglepetés ne érje a kilencet: reggel 8 órára adtak egymásnak rendezvoust a Récsiben. Mikor Pékó Béla 8-kor odaért: már ott volt Johnson Alfréd. Az övé lett hát az elsőség. Néhány perc múlva jött

id. Főjárt János, aztán mindjárt a Geisler József, aki elmesélte, hogy most jön Zsiros Istvántól, akire ugyancsak rászólt a 48-as felesége, (pedig tüzérkapitány a Pista fia) hogy:

— Mondtam, ugye, öltözködj már! Nem te leszel az első!...

Szabó Lajos bácsi jött aztán, Zsiros István után meg dr. Lustig Nándor a Mayer Józsiival. (Aki ugyan nem tagja a központi választmánynak, de tiz kilót fogyott volna, ha ott nincs ezen a nevezetes ülésen. No meg, ha egynémelyes mázsás gyöngédségeket — mint szerény hallgatóság — oda nem vág annak a fejéhez, akit azok méltán illetnek) Jött aztán végül Bradvarovits Koszta, meg dr. Báics Lázó. Még nem volt 1/2 9, amikor már együtt voltak a kilencek. Nagy csapat érdeklődő kuruc persze körülöttük.

Az egyik tv. bizottsági tag azután két tanút véve maga mellé: szemlére indult a városházára. A kis tanácsterem órája 10 perccel sietett a toronyórához képest. Hát hozzá igazította az óráját, a szekrényben benne volt a kulcs, ráfordította, lehúzta, aládugta. Mert nem lehesen tudni: hátha véletlenül felórát is talál sietni egy félóra múlva az az óra: aztán mire a kilencek följönnek, már vége is talál lenni a központi választmány ülésének... Sicher ist sicher!...

Ezután megválasztották Szabó Lajost kétezer koronás vezérnek és 3/4 10 órakor fölvonultak a kis tanácsterembe. Ott konstatálták, hogy az órák stimmelnek, visszadugta az iménti bűnös a kulcsot és elhelyezkedtek.

Ekkor jött Belohorszky János dr., aki közölte, hogy egyhangúvá teendő a választást: közvetítő indítványa volna. Röviden elő is adta s aztán az ülésen is, mint alább következik.

Obermayer Rezső után, 4 perccel 10 óra előtt jött Demetrovits Vladimir polgármester és pontban 10 órakor a még hiányzó Milics Tivadar.

Az elnöklő polgármester üdvözi a teljes számban (jujuj!) megjelent választmányi tagokat és kérdést intéz hozzájuk, ha vajjon mindannyian letették-e annak idején az esküt. Tagadólag senki sem jelentkező: dr. Báics Lázó választmányi jegyző felolvassa a képviselőválasztásra vonatkozó miniszteri rendeletet.

Belohorszky János dr. azt fejtegeti, hogy régóta tart már a választási küzdelem, izgatottak a kedélyek...

Pékó Béla: Önök izgatják!

Belohorszky: ezért hát a legelső napra, junius 1-ére javasolja kitűzteni a választás napját.

Lustig Nándor dr. ezzel szemben junius 9-ét javasolja. (Helyeslés.)

Belohorszky figyelmeztet arra, hogy junius 9-én szerb ünnep van...

Szabó Lajos: Annál jobb nekünk!

Belohorszky kéri ezt az észrevételét jegyzőkönyvbe vétetni.

Lustig Nándor dr. csak röviden annyiban reflektál erre, hogy a rendelkezés 1-étől 10-éig szól s így e határokon belül még vasárnap is ejthető választás.

Elnök fölteszi a kérdést és a választmány 9 szóval 3 ellenében a junius 9-iki dátum mellett dönt.

A választási elnök választása következtet ezután.

Belohorszky János dr. paktumot ajánl. Válasszuk meg — ugymond — Szalay

Lajos nyug. polgármestert, kir. tanácsost, aki puritán jellemével, higgadtságával mindenképpen biztosítani fogja a megajtendő választás tisztaságát.

Lustig Nándor dr., mint a függetlenségi és 48-as párt társelnöke végtelenül örvend azon, hogy a párt kiváló elnökét hozták javaslatba, de annak aznap más természetű nagy feladatai vannak: ajánlja tehát elnökül dr. Balla Aladár, ny. főispánt.

Belohorszky János dr. erre paktumjavaslatát visszavonva: dr. Mayer Oszkárt ajánlja választási elnöknek. Mert — ugymond — attól tart, hogy Balla Aladár majd elfogult, részrehajtó, erőszakos lesz...

Zajos közbeszólások: Kikérjük magunknak! Hogy mer ilyet mondani?!

Szabó Lajos: Majd a többség dönt!

Belohorszky János dr.: ismételtén dr. Mayer Oszkárt ajánlja.

(Mayer József, — a higgadt hallgatóság — ezenközben alaposan odamondogatott egynémely dolgokat, amiket mungóék hajosan tűznek a kalapjuk mellé.)

A vége az lett, hogy Mayer Oszkár szavazott Obermayer Rezső, Szalay Lajosra Milics Tivadar és — Balla Aladár a kilenc.

Ugyanilyen arányban választották aztán meg helyettes elnöké és a II. szavazatszedő küldöttség elnöké: dr. Adamovits Istvánt;

helyettesekké: I. dr. Fischer Henriket és II. dr. Báics Lázót;

jegyzőkké: I. Szalkay Sándort és II. Nagy Sándort;

helyettes jegyzőkké: I. Gyenizse Károlyt és II. Haberbusch Istvánt.

Megállapították azután a választási hirdetmény szövegét és azt, hogy:

az első küldöttség — amelynél az I. és II. kerület választói szavaznak — a Kossuth Lajos utcai polgári fiúiskola tanácskozó termében,

a második küldöttség pedig — amelynél a III., IV. és V. kerület, vagyis a szállások szavaznak — a gör. kel. szerb népiskola földszintjén lévő nagyteremben működik.

A szavazás sorrendje ez: az első küldöttségnél: I. II. kerület, a második küldöttségnél: V. (szállások), IV. III. kerület.

Elnök még bejelenti, hogy a választási vezetőség eskütételét illetőleg, az időpontra nézve majd érintkezésbe lép dr. Balla Aladár választási elnökkel s azt az érdekeltekkel tudatni fogja. Végül a jegyzőkönyvet két eredeti példányban kiállították és az ülés délután 1 órakor véget ért.

Dr. Szlezák Lajos

a polgármester rettegett mumusa.

Olvasóink bizonyára emlékeznek még Dr. Szlezák Lajos és néhány kebelbarátjának a főispánságra törtető, küldöttségmenesztő és egyéb küzdelmeire. Minden törekvésük, bármennyire biztosra vették nap-nap után a kineveztetést, meddő, hiábavaló kísérlet maradt, mert a kormány egy politikailag megbízhatlan Fregolit nem akarta vállalni bizalmasának s a miniszterelnök szóba sem állott az önjelölt főispánnal, tudni sem akart róla, mert egy-két ismert protektoránál sokkal nagyobb volt azok száma, akik Dr. Szlezák Lajost illetékes helyen hiven lefestették, be nem protezsálták. Ezek közé tartozott Dr. Szlezák Lajos jelenlegi kebelbarátja: Dr. Demetrovits Vladimir pol-

gármester is. No de nem erről szándékozunk ezuttal megemlékezni, hanem főleg arról, mennyire félt, mennyire rettegett Demetrovits polgármester még annak gondolatától is, hogy Dr. Szlezák Lajost talán mégis kinevezik főispánnak és akkor vége neki! Se nappala, se éjjele nem volt nyugodt, még álmából is felriadt, elképedt, mert félt, hogy Szlezák kinevezetésével elérkezik a visszafizetés, — a bosszu ideje. Rettegésben élt állandóan, nem is azért, mivel ő maga is ki volt szemelve a diszes állásra, hanem azért, mivel előre látta azokat a hallatlan erőszakosságokat, amiket Szlezák mint főispán első sorban vele, a polgármesterrel és a városi tisztviselőkkel szemben el fogna követni.

Ettől való félelmében nem elégedett meg a Szlezák-féle főispánság megakadályozására törekvő előkelőségek relációival, információival s lépéseivel, hanem főleg keveslette, hogy a „*Határőr*“ nem foglal ellene határozattal s döntőbb állást; keveselte, hogy lapunk nem foglalkozott többet és erélyesebben a Szlezák-ellenes dolgok megírásával. S hogy félelme, — bármennyire kizártnak látszott e főispáni kinevezésnek még lehetősége is, mert igen biztatóknak mutatkoztak az összes körülmények, a közbenjárt személyiségek előkelősége s megbízhatósága — mennyire volt állandó, mennyire nem szűnt meg még Matkovits Béla kinevezetésének tényével sem, erre nézve szolgálunk ezuttal — még a polgármester által sem megcáfolható bizonyítékkal: hadd lássa meg Ujvidék város polgársága, mit tartson első polgárának, a polgármesternek megbízhatóságáról, mit a nem rég még tántoríthatlan függetlenségi és most Szlezák szekerebe fogott munkapárti hitvallásáról, elvűségéről.

Március 19-én, midőn Matkovits kinevezése befejezett tény volt, a mi jó polgármesterünk még mindig nem tudott megszabadulni a rettegett Szlezák-mumus lidércnyomásától. A főispán kinevezése mint befejezett tény, hirre kelt s városzerte köztudomássá, bizonyossá vált. A „*Határőr*“ is tudomást szerzett róla s szombati nap lévén, a másnapi, vasárnapi szám vezető helyén a következő vezércikk volt megjelenendő s már ki is szedve:

„**Matkovits Béla.** Kossuth Lajos nevenapjának évfordulóján a hivatalos lap közzé fogja tenni, hogy a Kossuthpárti *Matkovits Béla*, Ujvidék szabad királyi város Khuenpárti főispánjává nevezetett ki. Legalább így szól a „biztos forrásból“ vett értesülés.

Bosszantó véletlene a sorsnak, hogy épp *Kossuth Lajos* napján történik ez a kinevezés, amikor Kossuth Lajos eszméinek követői országos ünnepet ülnek, akkor Kossuth egyik harcosa nagy csaták előestéjén elhagyta táborát és elszegődik az ellenséghez — főispánnak.

Nem akarjuk elhinni, amíg saját szemünkkel nem látjuk, hogy a gazdag, független és gavallér *Matkovits Béla*, az „ezerholdas“, — amint a „Népszava“ nevezné, — ilyen beteges és perverz ambícióval bírjon, hogy egy *Khuen* kormány alatt főispánságot vállaljon. De ha mégis megtenné, úgy *Matkovits Béla* sulyos és alig megbocsátható politikai hibát követett el, amikor Kossuth Lajos elveit szegreakasztotta és magára öltötte *Khuen* grancsár-köpenyegét.

Nekünk elejétől fogva mindegy volt, hogy hívják az új főispánt, és aziránt senkinek egy pillanatig sem lehetett kétsége, hogy akárki is lesz, — az bennünket vele szemben fog találni.

Az ujvidéki Justh-párt szilárdan és tántoríthatlanul megáll elvei mellett és azokból senki fiáért egy szemernyit sem enged.

Matkovits Béla pedig végtelenül elszámította magát, ha azt hitte, hogy érdemes a nyugodt nagybirtokosi uraságot az ujvidéki főispáni székkal felcserélni.

Téved, ha azt hitte, hogy nyugodt kormányzása lesz. Nem leszünk minden áron ellenzői, de kiméretet, pardont nem ismerő, kemény ellenzéke leszünk, akik minden lépését a legszigorubb politikai ellenőrzésben fogjuk részesíteni és méltó kritikával fogjuk kísérni.

Törvénytelennek és alkotmányellenesnek tartjuk a *Khuen* kormányt, ilyenek bélyegezte azt a képviselőház és Ujvidék szab. kir. város törvényhatósági bizottságának egyhangu határozata is és így annak minden cselekedetét, mert törvénytelenységben született: törvénytelennek tartjuk, — ebből természetesen következik, hogy a törvénytelen kormány főispánja is nélkülözi azokat a kellékeket, amelyek a törvényességhez keltenek.

Szükségesnek tartottuk ezeket, mindjárt születésének első perceiben megírni, megrögzíteni, hadd tudja meg, hogy Ujvidék polgársága miképp vélekedik!

Am jöjjön *Matkovits Béla*, kísérelje meg kormányozni: egy bizonyos, hogy sajnálni fogja, hogy az ujvidéki főispáni állást vállalta.

A becei mandátum *Kossuth párti* programmal biztos lett volna számára, aki évek óta lankadatlanul dolgozott az ottani függetlenségi pártok szervezésén.

Kettős hibába esett tehát Matkovits Béla!

Prédára dobta a becei 48-as mandátumot és önmagát. Mind a kettő sokkal értékesebb, semhogy sajnálkozás nélkül tudnánk rajta átsurranni.

Tán van még egy mód, hogy visszalépjén ettől a kétes politikai kísérlettől és ne fogadja el a királyi kinevezést, még ha az „méltóságos“ címmel is jár.

Hogy-hogy nem, Demetrovits polgármester valahogy neszét vette, hogy valami „*támadó*“ cikk fog megjelenni az új főispán ellen. Késő délben volt, midőn hivatalos kiküldöttje útján kérve-kért, hogy a cikk meg ne jelenjen. Telefonon nyomban le is adtuk részére, hogy meggyőződjk, miszerint nincs benne támadás. Mégis kérte meg nem jelenését, vagy legalább későbbi számra halasztását, mert saját szavaival élve: a kinevezés még nem jelent meg a hivatalos lapban; ha Matkovits ezt a cikket elolvassa s ha ambiciózus ember, képes arra, hogy sürgönyileg lemond s akkor megkapjuk Dr. Szlezákot! Propter bonum pacis — a lap technikai nehézségei dacára is — teljesítettük a polgármester kérését, annyival inkább, mivel még az nap délutánján szóbelileg előadott megnyugtató szavainkra kijelentette: hogy kész a pártot támogatni, ha az is támogatja őt, de kérésének teljesítése nélkül hogyan kívánhatta volna a függetlenségi párt az ő támogatását?

A cikk a polgármester kérésére, de rettegésének megszüntetése végett is, elmaradt, de kefelevonatát — mintha csak előérzetünk lett volna, hogy szükség lehet rá, kivételesen eltettük s most adjuk le fentiek kapcsán: okuljanak rajta olvasóink, ítéljk meg, mérlegeljk maguk a polgármesterük politikai megbízhatóságát és a Szlezák-szekér tolását.

Polgármester ur! ezeket próbálja — ha tudja — akár egy betűjében is lecáfolni, vagy letagadni.

Törvényhatósági közgyűlés.

Élénken látogatott törvényhatósági közgyűlés volt e hó 25-én, melynek napirendje előtt Matkovits főispán örömmel jelenti Roho-

nyi Gyula államtitkárnak kir. biztossá történt kinevezését s kéri, hogy a biz. tagok lehetőleg teljes számban jelenjenek meg e hó 28-án átutazó Rohonyi üdvözlésére; másfelől szomorú hírként jelenti Dr. Ofner Ferenc tb. főorvos elhunytát és jegyzőkönyvi részvétl kifejezést indítványoz. A napirendre tűzött 26 pont közül a következőket emeljük ki mint legfontosabbakat: az új országgyűlést egybehívó királyi meghívó levél kihirdetése; az állandó *dunai híd* előmunkálatai ügyében hozott közgy. határozatot jóváhagyó min. leirat kapcsán elhatározzatik, hogy a város küldöttség útján kérje a dunai hidnak államköltségen leendő felépítését.

Az új *gimnázium* építésével kapcsolatos közgy. határozatok min. jóváhagyást nyervén, a szerződés, telekátírás stb. teendőket a tanács bizatik meg. *Számgyakornokká* Szücs Ferenc 31 szavazatával szemben Forhans István választott meg 40 szóval, dacára hogy Szücs sokkal hosszabb időt szolgált már a városnál, még hozzá ingyen is, mint Forhans, akit a munkapárt protezsált s a tanács 17 szavazatával támogatott.

Fontosabb tárgyként említendő a már eddig eszközölt beruházások fedezésére szükséges 2 millió kor. *függő kölcsön*, melyre nézve az ujvidéki Központi Hitelintézet rtg., az Ujvidéki Takarékpénztár és a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank ajánlatai közül mint legelőnyösebb a keresk. banké fogadtatott el.

Hosszabb vita folyt néhány utca *kövezése* tárgyában s a felszólalók mindegyike más-más, saját negyedének elhanyagolt s tűrhetetlen állapotban levő utcának kikövezését sürgette. A sétatértől a vasutig terjedő utcák aszfalterammittal fogván kövezeteni, az itt nyerendő anyag a kövezetlen utcák kikövezésére fordítatik s az átjárók hosszan vajudó ügye is előbbivel kapcsolatosan megoldást nyer.

Min. leiratok s a polgármesteri jelentés tudomásul vételén kívül néhány kisebb ügy a tanács javaslata értelmében tárgyalatott le. — A tisztviselő telepen 3 *házhely* elidegenítése iránti kérvények tárgyánál nemcsak hosszas, de kínos incidensekkel járó vita folyt s bár Gály József mint *medekelt fél* nem kapott szólási jogot, mégis kitudódott, hogy az egyik házhely odaitélése körül egy kis baj van. Ugyanis Bakonyi Hugó a most megítelt ház helyről kéz alatt már előbb lemondott s másra ruházta át a jogát, bár Gály előbb jelentkezett s a kauciót is letette. Van-e a ilyen átruházási jognak helye: képezte a főkérdést s a nagyszámu pro és contra felszólalások után a tanács javaslata fogadtatott el, Bakonyi Hugó lett a kérdéses ház hely, mi ellen Mayer József és Lovrekovich Ferenc felebbezést jelentettek be. Dr. Königstättler Ottó nemcsak azt iparkodott kimagyarázni, hogy a kérdést rosszul fogják fel valamennyien, hanem míg ő maga bőven élt a heves közbekiáltás jogával, nem türte az őt zavaró megjegyzéseket s pl. Lovrekovich Ferencet iparos jogtanárnak nevezte el, amiért meg Varga biz. tag rögtön oda vágta, hogy van jogszámár is! A közgyűlés egyes tárgyaira még visszatérünk, most csak annyit még, hogy elnöklő főispán nemcsak szaggatottan, szóisméltésekkel és akadozva mondja el még kisebb mondókáit is, hanem annyira részrehajlatlan, hogy áldó szeme és keze mindig csak jobb oldal felé van, a balikat, már mint függetlenségi pártiakat még jegyzőkönyv hitelesítésnél is bal szeme, bal keze kezeli. Teljk öröme!

Az igazság érdekében.

A folyó hó 25-én tartott városi törvényhatósági bizottsági ülésen *Matkovits Béla*

főispán ur me elmondhassa a tisztviselő műszaki tanács ajánlatára „*Határőr*“

Törvényjáró kötele maszerü v rásból nyom Ezen kötele a törvénytis dő (?) főisp

Hát té

Az árt selőtelepen három ház zett. A h mult év fo oly értelm azok a tisz non jegyez limáni tisz a futtaki sőbbiségi j rozat felh hogy így o a jelentkez volna meg javára játs

Egyik

azt javasc tanár urn a limánon döst intéz *Gógós* Árp nem kell gamnak l napon fe kérvényt a futtaki helyet, d kicsit elk *Órbán* m egy olya aki azelő gyűlési k birván, azután m fel, — irjam al tam, de B

Ezt elmondta ebből a huz, ő hanem c azt sem, is valan nem is megeng aki oya tanácsot mint sz repet, letérjen Neki n kinteni.

Ho akár m semmi nem sz hatóság lessége

Sz ur tag tudott. bebizo

főispán ur nem engedte meg, hogy nyílt ülésen elmondhassam azokat a visszaéléseket amelyek a tisztviselőtelepek eladása körül Orbán Ignác műszaki tanácsos ur tudtával és egyenesen az ő ajánlatára történtek, hát elmondom itt, a „Határőr“ olvasóközönsége előtt.

Törvényhatósági bizottsági tagságommal járó kötelességemnek tartottam, hogy e panaszos visszaélést, melynek én biztos forrásból nyomára jöttem, a nyílt ülés elé tárjam. Ezen kötelességem teljesítésében gátolt meg a törvénytisztelő (?) és az igazságért lelkesedő (?) főispán.

Hát térjünk a tárgyra:

Az ártézi fürdővel szemben fekvő tisztviselőtelepen az első sorban még üresen álló három házhelyre 10 kérvényező jelentkezett. A házhelyek kiosztására nézve még a múlt év folyamán egyik törv. hat. biz. ülésen oly értelmű határozat hozatott, mely szerint azok a tisztviselők, akik annak idején a limánon jegyezték maguknak házhelyet, miután a limáni tisztviselőtelep, mint ilyen megszűnt, a futtaki ut menti tisztviselőtelepre nézve elsőbbségi joggal bírnak. Ezen közgyűlési határozat felhasználásával történt a visszaélés, hogy így olyan kérvényezőkkel szemben, kiket a jelentkezés sorrendjében az elsőbbség illetett volna meg, más sokkal később jelentkezők javára játszásk oda a kérdéses tisztviselőtelepet.

Egyik házhelyre nézve pl. az előadó ur azt javasolta, hogy az Bakonyi, polgári isk. tanár urnak adassék oda, mert ő annak idején a limánon is jegyzett. Ebben a dologban kérdést intéztem Bakonyi urhoz, aki előttem és Gödös Árpád ur előtt, ezeket mondta: „Nekem nem kell tisztviselőtelep, én már vettem magamnak házat, de Ekkert János barátom egy napon felkeresett, hozott magával egy kész kérvényt és előadta, hogy ő nagyon szeretne a futtaki ut menti tisztviselőtelepen egy házhelyet, de csak az első sorban. — Ő már egy kicsit elkésett, megelőzték mások. Azonban Orbán műszaki tanácsos ur azt ajánlotta, hogy egy olyan valakivel irassa alá a kérvényét, aki azelőtt a limánon jegyzett, így az a közgyűlési határozat értelmében elsőbbségi joggal bírván, a kérdéses házhelyet megkapja és azután neki átadja“ — „Ekkert engem kért fel,“ — mondja Bakonyi — „hogy kérvényét írjam alá. Én az elémbe tett kérvényt aláírtam, de Ekkert adta be, ő fizette be a kauciót is.“

Ezt Bakonyi ur őszintén, kettőnk előtt elmondta, de meggyőződtem teljesen arról, hogy ő ebből a manipulációból anyagi hasznot nem húz, ő ezt Ekkertnek nem pénzért tette, hanem csak barátságából. — Nem akarom hinni azt sem, hogy ebből a műszaki tanácsos urnak is valamelyes anyagi haszna volna, őt ezzel nem is gyanúsítom, nem tartom azomban megengedhetőnek, hogy egy városi tisztviselő, aki olyan fontos állást tölt be, mint a műszaki tanácsos ur, aki milliókat érő vállalatoknál is, mint szakreferens nagy mértékben játszik szerepet, ilyen kisebb jelentőségű dologban is letérjen az őszinteség és igazságosság útjáról. Neki nem szabad sem jobbra, sem balra tekinteni, csak előre, nyilegyenesen. —

Hogy a tisztviselő akár barátság révén, akár mi más módon megvesztegethető legyen, semmi körülmények között megengedniük nem szabad és erre vigyázni minden törvényhatósági bizottsági tagnak elsőrendű kötelessége. —

Szinte sejtem, hogy a műszaki tanácsos ur tagadni fogja, hogy ő a dologról előre tudott, ez azonban a dolgon nem változtat. Az bebizonyított tény, hogy egy közgyűlési hatá-

rozat kijátszásával visszaélés történt és így ezen az uton Ekkert tisztviselőtelephez nem juthat.

Ezt akartam a közgyűlésen elmondani, de mert a főispán ur és gárdája félt az igazság erejétől, a szólás jogát tőlem megvonta. Így diadalmaskodott a hamisság az igazság fölött, mungók nagy örömeire és dicsőségére.

Ezuttal a polgárságra bizom, mondjon ítéletet, kinek van igaza, nekem-e vagy nekik. Ujvidék, 1910. május 27.

Gály József
városi törvényhat. biz. tag.

Nemtelen korteseszközök.

Óvás a választópolgársághoz.

Ujvidék, május 25.

Az ujvidéki Teleki-párt végrehajtó bizottsága hatalmas plakátokat ragasztatott ki szerdán délután. Hogy miért volt azokra szükség, azt a közismert tények után fölösleges hosszasan magyarázgatnunk. Eléggé megmondja azt a falragasz szövege, amely a következő:

ÓVÁS!

Tisztelt választópolgárok!

Mélységes megbontránkozással halljuk, hogy a Szlezák-féle *mungó-had* és annak renegát vezérei milyen aljas és ocsmány *korteseszközökkel* próbálnak benneteket

gróf TELEKI ÁRVÉD

függetlenségi és 48-as párti képviselője-lölkünk szeptőlten zászlaja alól eltéríteni.

Ne higgyetek az arcátlan hazudozóknak, ne üljetek fel a szemérmetlen ámitóknak! Mert ők csak *hazudni és ámitani tudnak!*

Halljuk, hogy egyebek között azzal próbálnak elidegeníteni benneteket *Teleki* zászlaja alól, hogy *ő neki Zilahon amugy is biztos a mandátuma* és hogyha Ujvidéken meg is választjuk, hát ő Zilahot tartja meg, mert az az ő közvetlen hazája, — és helyébe majd egy pesti fiskálist küld. Inkább legyen az a fiskális ujvidéki — mondják ők — még ha Szlezáknak hívják is. *Hát ez hazugság!*

Teleki Arvéd gróf *ötezer ember* előtt kijelentette Zilahon május 16-án, hogy ő mindakét helyen leendő megválasztatása esetén *az ujvidéki mandátumot* fogja megtartani hálából azért a páratlan ragaszkodásért, amelylyel irányában mindenkor viseltettünk.

Egy született főúr, aki egyben dolgos munkásember is: nem szokta szavát szegni!

Azt cselekedjék meg — *a kupcihérek*, akiket sem a születés, *sem a munka* nem avatott nemessé.

Azt halljuk továbbá, hogy azzal korteskedik a tatárhad, hogy aki nem szavaz Szlezákra: *az nem hajthatja ki a vásárra a malacát; annak a felesége nem árulhat többé csirkét a piacon; ha italmérségi engedélye van: azt megvonják tőle; ha eddig városi vagy megyei munkákat végzett, vagy vállalkozó volt: ezután nem lehet; ha a felesége bábasszony, hát elveszik a diplomáját; és — ki tudná mind felsorolni, hogy miféle gyalázatos eszközökkel próbálnak benneteket megfélemlíteni.*

Igazunk és erőnk legteljesebb tudatában tehát *figyelmeztelve óvunk* benneteket, tisztelt választópolgártársaink, hogy *ne higgyetek a hazug ámitóknak*, mert ő belőlük már csak *a Szlezák biztos bukásától* való halálos rette-

gés beszél és végső kétségbeesésükben folyamodnak ilyen *nem tisztességes párthoz méltó korteseszközökhöz.*

A legöntudatosabb önérzet kemény szavával utasítsátok ki házatokból az alávaló kerítőt, aki így akarja *a lelkeket megvásárolni*, legszentebb polgári jogokat *bilincsekbe verni.*

Hazafias üdvözléssel: *az ujvidéki függetlenségi és 48-as párt végrehajtó bizottsága.*

HIREK.

A király átutazóban. Mint ismeretes, király ő felsége Budapestről ma vasárnap esti külön udvari vonattal indul boszniai útjára s ezen útjában Szabadka érintésével éji 11 óra 45 perckor érkezik Ujvidékre, hol néhány percig megáll.

Urnapiját, az oltáriszentség e magasztos ünnepét e hó 25-én nagy egyházi fényvel ülte meg Ujvidék r. kath. közönsége is. A d. e. nagymise után kedvező, derült időjárás mellett a hitbuzgó hívek, mindkét nemű tanuló ifjuság, a katonai és polgári hatóságok részvétele mellett tartatott meg az ünnepi körmenet, még pedig a 4 világtáj felé felállított oltárokhöz. A diszszázad a 6. gy. ezred helyi zászlóaljából került ki.

Tanulók kirándulása. A r. kath. magyar főgimnázium 92 tanulója e hó 28-án a hajnali vonaton 10 tanára vezetése alatt Belgrádba rándult ki s nevezetességei megtekintése után este ismét visszaérkezett.

Hallotta már, hogy a szobapadlók, amelyeket a valódi Eisenstädter-féle Eglasine padló fénymázzal kennek be, három óra alatt megszáradnak és gyönyörű, évekig tartó fényben ragyognak? Az Eglasine padlófénymáz minden nagyobb festék és fűszerkereskedésben kapható. Egyedüli gyáros: Eisenstädter Testvérek fénymázgyára Bécs, IV/1. Ügyeljen a védjegyre, amely egy páncélos lovagot ábrázol és minden dobozon látható.

„The Hospital Gazette“ angol orvosi szaklap a következőképen nyilatkozik: **A Ferenc József-keserűviz** gazdagabb hashajtó sókban, mint bármely más ásványviz. Hatása minden esetben a legnagyobb mértékben kielégítő és sokkal izletesebb, mint a közönséges gyógyszerek. Ezért úgy hazánk, mint a külföld orvosi tekintélyei minden esetben, mikor betegjeiknek hashajtóra van szükségük, határozottan a valódi „Ferenc József“-keserűvizet rendelik.

Mungó kabala. Ma még távol állunk ugyan attól, hogy a választási eredményekről beszéljünk, legfeljebb csak jóslások alapján remélheti egyik — vagy másik párt a maga győzelmét. A mi saját külön kabalés emberünk, ime be is kopogtatott már szerkesztőségünk ajtaján s mint esalhatatlan kabalát írta le egy kutyanyelvre az ő próciáját:

KhUEn Héderváry

Lukács László

Serényi Béla

KhUEn Héderváry

Hieronymi Károly

Zichy János

HazAy Samu

Székely Ferenc.

Igy hát igen valószínű, hogy győzni nem fognak s csakugyan *elbuknak.* — Ugy legyen!

Anyakönyvi hír. Az ujvidéki anyakönyvi hivatalnál e hó 20—27-ig bejelentett születések 11, még pedig 6 fiu, 5 leány; meghalt 12.

KÖSZÖNET.

Megboldogult vónk dr. *Ofner Ferenc* elhunytá alkalmából kifejezett részvétért fogadják jóbarátaink és ismerőseink ez uton hálás köszönetünket. **Fürst János és neje.**

KÖSZÖNET.

Felejthetetlen, drága jó férjem elhunytá alkalmából a részvét és vigasz ezer jelével halmoztattam el.

Fogadják érte összes ismerőseim és jóbarátaim hálás köszönetemet.

Özvegy dr. Ofner Ferenoné.

Köszönetnyilvánítás.

Mélyen gyászolva a szeretett hitves, anya, nővér és nagynéne

Pfeiffer szül. Stolz Mária elhalálózását, nem mulasztjuk a kifejezésre hozott részvét és koszoru adományokért, valamint a temetésen megjelent t. résztvevőknek legmélyebb érzett, hálás köszönetünket kifejezni.

Ujvidék, 1910. május 28.

A gyászoló család.

Hirdetések.

Pályázat.

Az „Ujvidéki Katholikus Olvasókör“-ben betöltendő szolgáló állásra pályázatot hirdetek. Pályázati határidő 1910. május 29. déli 12 óra.

Pályázók nálam, Futó Imre alelnöknél és Gály József titkárnál személyesen jelentkezzenek.

Ujvidék, 1910. május 22.

Dr. Piukovich Sándor
elnök.

1-1

Guttman eredeti szab.
Szoba-klozettjei

feltétlenül szagtalanok

különböző butoralakban
a legjobbak!!

Valódiak csak mellékelt
védőjeggyel.

10-26

Óvás ériektelen utánzatok ellen!

EREDETI ÁRON KAPHATÓ CSAK
Grosz és Krausznál, Ujvidék.

Rohitsi

Tempel

forrás. Szénsavdús, diatetikus.
adító asztali ital. - Elősegíti
az emésztést és anyagcserét.

Styria

Legteljesebb gyógyforrás. -
Indikálva: idült gyomorhurut-
nál, székrekedésnél, Bright-
feje vesebajnál, lépdegánat-
nál, májbajoknál, sárgaságnál,
anyagcsere betegségeknél, a
légutak hurutos bantalmainál.

Donati

a maga nemében a leggazda-
gabb tartalmu gyógyforrás leg-
erősebb hatással. Foképen
indikálva: idült bélhurutnál,
onstipitornál, epekonél, elhizási
hajlamnál, csuszai és cukor-
betegségeknél.

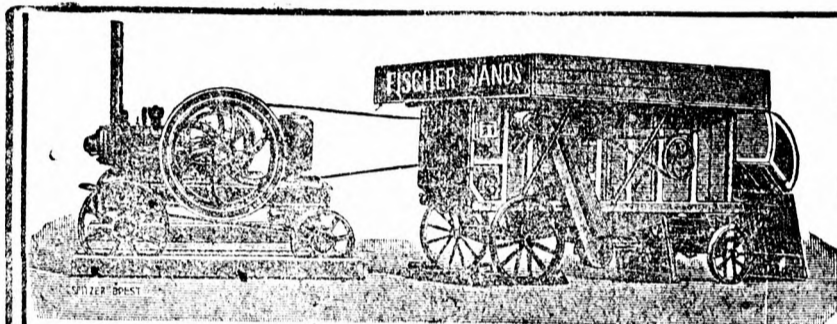
Legolusabb
természetes magnézium-
glaubersós források.

Nagybani rektár Magyarországra: Hoffmann József
Budapest, V. Bátor-u. 8.

WAGNER TESTVÉREK UJVIDÉK
VILLANYERŐRE BERENDEZETT KÁVÉPÖRKÖLDÉJE

== Ajánlja naponta friss pörkölésű kávéjait ==

	korona	1/8	1/4	1/2	1/1	kilos csomag
1. szám Háztartási keverék	„	—40	—80	1.60	3.20	
2. „ Jó „	„	—45	—90	1.80	3.60	
3. „ Karlsbadi „	„	—55	1.10	2.20	4.40	
4. „ Mágnás „	„	—60	1.20	2.40	4.80	
5. „ Wagner „	„	—65	1.30	2.60	5.20	
6. „ Gyöngy „	„	—48	95	1.90	3.80	
7. „ Gyöngy legfinomabb „	„	—60	1.20	2.40	4.80	

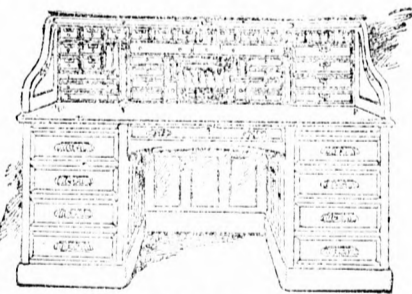

FISCHER JÁNOS mérnök, malomépítész, Budapest
V., Nádor-utca 35. szám. • Sürgőnyim: TURBINA.

Cséplőkészletek
MUNKTELL

eredeti svéd
nyersolajmotoros
lokomobilok
BENZIN- és
szivógáztelepek

Legmeszebbmenő szava-
tosság, legbiztosabb
üzem.
Árjegyzék és költségvetés
ingyen.

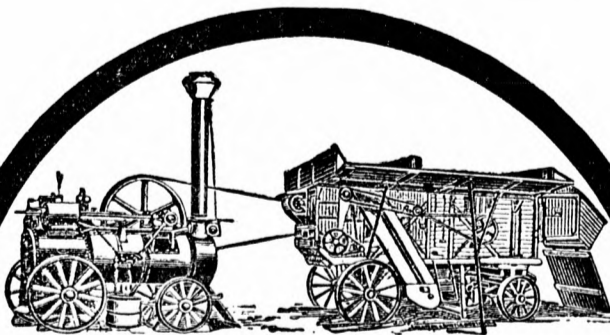
Amerikai íróasztalok

meglepően olcsó árban

csak **GROSZ és KRAUSZ**

butorraktárában, Ujvidék, telefon 24.

13-52

CLAYTON & SHUTTLEWORTH LTD

Budapest, Váci-körút 63,
által a legjutányosabb árak mellett ajánlatnak:

Locomoblok és cséplőgépek, benzinmotoros cséplőkész-
letek, magánjáró gőzgépek, szalmakazalozók, löhere-
cséplők, tisztító-rosták, konkolyozók, kaszalógépek,
marokrakó- és kéveköto-aratógépek, szénagyűjtők,
széna- és szalmasajtók, boronák, sorvetőgépek,
Planet Jr. kapálók, kukorica-morzsolók, szecska-
vágók, répvágók, darálók, őrlőmalmok, egye-
temes aczélekék, 2- és 3-vasu ekék és
minden egyéb mezőgazdasági gépek.

Kotrógépek

téglagyarak, kavics- és homokbányák, valamint
mindennemű földmoozositási munkálatok ré-
szére, elsőrendű gyárból, kedvező feltételek
mellett eladók, vagy bérbeadóak. Írásban kérde-
zősködhetni „D. 600“ jelige alatt Mosse Rudolf-
nál, Budapest V.

jótekor

Ezen pénz-
hőzhasznu
Ezen sorsjé
vañ, melyek

Főnyerem

1 főnyere
1 „
1 „
5 „
10 nyere
150
300
1500
10000

Hu
191

EGY S

Sorsjegyek
lett a mag
Budapest
nek ezenk
vám és s
sokon s a
üzletben.

3-6 A

Gépiró

SAKI

Szigoruan sz

A lo

A gépirás

és gyorsíró

hónap else

Dijak: a s

a gyorsíró

Bővebb

hivatalánál.

Ete

tern

BEER

A székes

törvényes

BUDAPE

Iroda: Cs

Beer Csilla

Elfogad

mányi

árban

lett, gy

Marhahus

sertések

tölt sonk

romfit, ha

vajat, tel

temények

gonyát,

alma, kör

esereszn

esem

A küld

sárcsar

Heti je

séggel

Benz

nyer

petro

M

Benz

**XXVIII-ik magyar királyi
jótékonycéli államsorsjáték.**

Ezen pénz-sorsjáték remélhető tiszta jövedelme
hözhasznu és jótékony célokra fog fordítani.
Ezen sorsjátéknak összesen 11969 nyeresége
van, melyeknek összes értéke 365,000 koronára
rug készpénzben.

Főnyeremény 150.000 korona készpénzben.

továbbá:

1 főnyeremény	—	20.000 kor. készpénz
1	—	10.000 " "
1	—	5.000 " "
5	—	2.000 " "
10 nyeremény á	—	1.000 korona készpénz
150	"	100 " "
300	"	50 " "
1500	"	20 " "
10000	"	10 " "

**Huzás visszavonhatatlanul
1910. évi június hó 30-án.**

EGY SORSJEGY ÁRA 4 KORONA.

Sorsjegyek az összeg előzetes beküldése mel-
lett a magyar kir. lottójövedéki igazgatóságtól
Budapestben (Vámpaleta) portamentesen küldet-
nek ezenkívül kaphatók valamennyi posta-, adó-,
vám és sóhivatalnál, az összes vasuti állomá-
sokon s a legjobb dohánytözsdeben és váltó-
üzletben. Játéktervet ingyen és bérmentve küld.

A magyar kir. Lottójövedéki igazgatóság.

3-6

BERGER RIZZI

**Gépirói, könyvviteli és gyorsírói
SZAKISKOLÁT NYITOTT**
április 15-én.

Szigoruan szakképzett vezetés!

Gyors, lelkiismeretes és célszerű

A legújabb rendszerű írógépek!

A gépirás tanfolyama 2 hétig, a könyvviteli
és gyorsírásé 4 hónapig tart. A tanítás minden
hónap elsején és 15-én kezdődik. Oktatás nyer-
hető a német nyelvben is.

Díjak: a gépirás egész tanf. 20 k., könyvviteli 12 k.,
a gyorsírói 10 k., a német nyelvi 8 kor. havonként.

Bővebb felvilágosítás és jelentkezés a lap kiadó-
hivatalánál.

Élelmiszerek, bel- és külföldi
terményeket értékesítő vállalat.

BEER SÁMUEL ÉS TÁRSA

A székesfővárosi pénztárnál óvadékot elhelyezett
törvényszékiileg bejegyzett magánbizományosok

BUDAPEST KÖZPONTI VÁSÁRCSARNOK.

Iroda: Csillag-utca 1. Telefon 42-26. Sürgőnyeim:
Beer Csillagutca. Postatakarók Cheque számla 25153.

Elfogadjuk mindenféle élelmicikk bizo-
mányi értékesítését a legmagasabb napi
árban a legjutányosabb feltételek mel-
lett, gyors és előnyös lebonyolítással.

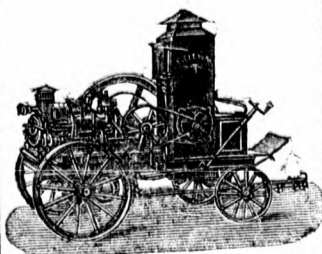
Marhahúst, előlt borjúkat, juhokat, bárányokat,
sertéseket, füstölt kolbász árukat, nyers és füs-
tölt sonkákat, vadakat, élő és vágott tisztított ba-
romfit, halakat, élő rákokat, tojást, mézet, tejfelt,
vaját, tehénturót, juhturót, sajtokat, hávelyes ve-
teményeket, mákot, paprikát, zöldség-féléket, bur-
gonyát, korai főzeléket, gyümölcsöket, alma, birs-
alma, körte, szamóca, málna, pöszméte, ribizske, meggy,
cseresznye, barack, szilva, görög és sárgadinnye,
csemegeszőlő, borszőlő, must, bor stb. stb.

A küldemények címünkre: Központi Vá-
sárcsarnok vasutállomáshoz intézendők.
Heti jelentést kívánatra küldünk és kész-
séggel szolgálunk mindennemű felvilá-
gosítással.

Benzin-, szivógáz-,
nyersolaj-, gőz-,
petrolin- és világítógáz-

MOTOROK

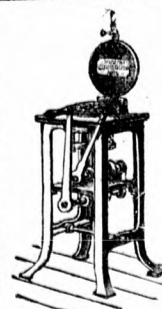
Benzinlokomobilok.

Pallós és Rónai

Budapest, V., Báthory-utca 19.

a
Plewa és Társa
wieni gép- és motorgyár
vezérképviselői.

Minden rendszerű és nagyságu

sütőkemencék

keverő- és gyurógépek

az összes sütőipari segédgépek,
eszközök és

sütőkemence-
armaturák.

Üzlet áthelyezés!

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására
hozni, hogy üzletemet m. é. nov. 1-én

Kossuth Lajos (Fő)-utca 23. sz.

(ezelőtt STENGEL FÜLÖP esztergályos), üzletbe helyeztem át.

Uj üzleti helyiségemben is a t. vevők igényeit kielégítendő,
az összes *arany-, ezüst, és ékszer áruk, fali, zseb-, inga-,
ébresztő, stb. órákat, valamint argentor-ezüst, China-
ezüst és mindenfajta optikai áruk*

meglepően olcsó árakon kaphatók.

Mindenkinek saját érdekében áll, hogy jó árut *rendkívül olcsón*
vásárolhat. — Mindenféle *régiségeket* veszek, u. m.: régi porce-
lánt, képeket, pénzeket stb. Tisztelettel **KRAUSZ SAMU,**

órák, ékszerész, látszerész UJVIDÉK, Kossuth Lajos-utca 23. szám

(volt Stengel Fülöp-féle üzlet.)

Thierry A.
gyógyszerész

BALZSAMA.

Törvényesen
védve

Csakis az **apáca védőjegyű** az igazi. A lélegzőszervek minden megbetegedése, köhögésr
vérköpés, rekedtség, hörghurut, tüdőbaj, gyomorgörcs és más gyomo-
bajok, minden belső gyuladás ellen, továbbá étvagytalanság, rossz emész-
tés, székrekedés stb. ellenbiztosan hat. Külsőleg, szájbetegségek, fog-
fájás, égési sebek, kiütés, nyilalás és különösen influenza ellen stb.
használ. 12 kicsiny vagy 6 duplaüveg, vagy egy nagy családi uti üveg

THIERRY A. BALZSAM.

THIERRY A. BALZSAM.

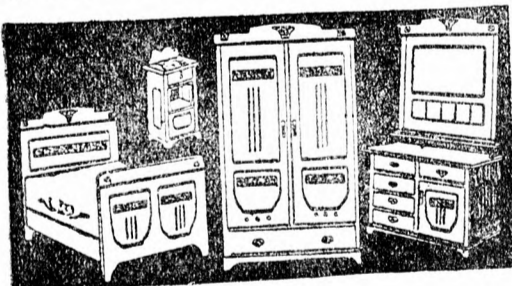
Allein echter Balsam
aus der Schutzengel-Apotheke
des
A. Thierry in Pregrada
bei Rohitsch Sauerbrunn.

THIERRY A. GYÓGYSZERÉSZ
egyedüli valódi

CENTIFOLIAKENŐCSE

meglepő, csallhatatlan és utólérhetetlen gyógyíthatásu még a régi, sőt rákos sebek-
nél, sérüléseknél, daganatoknál, gyuladásoknál, kiütéseknél; eltávolít minden idegen
anyagot, gonyedést, sokszor fölőslégessé teszi a fájdalmas műtetet, 2 tégely 3.60 k.

Cím: Schutzengel-Apotheke des A. Thierry in Pregrada bei Rohitsch.
14-26 **Főraktár: Török J. gyógyszerész Budapest.**

Mindenki

tudja

hogy csakis

GROSZ és KRAUSZ

nagyáruházában lehet legjobban
és legolcsóbban butort, füg-
gönyöket és szőnyeget
beszerezni.

Telefon 24. **UJVIDÉK.** Telefon 24.

Langermann Károly

épület- és műlakatos

UJVIDÉK, II. Rákóczi Ferenc-ut 56.

elvállalja az összes ezen szakmába
vágó munkákat és javításokat leg-
olcsóbb árak mellett.

2-6

Gondos és gyors kiszolgálás.

Fábri szálloda

Ujvidéken, Duna-utca

(sétatér mellett)

folyó évi október hó 1-vel

: : bérbe adatik : :

Helyiségek a következők: ebédlő és kávéház-
helyiség, 26 vendégszoba, külön mellékkorona,
nagy borbince, istálló, kocsiszta, jégverem és
egyéb helyiségek a bérlő és cserédek számára.
A feltételeket a háztulajdonosnál lehet meg tudni.

3-4

Zdelar Antalné

Ujvidék, Kenyér-utca 40.

Kerestetik

egy fiatal ügyes kárpitós-legény.

Jelentkezni lehet Beresényi-u. 10. sz. a.

A hölgyek tudják legjobban,
mily fontos a

SZÉP, ÜDE ARC,

mily hatalom és kincs az, mily
előnyökben részesül egy szép nő.

Szépnek lenni azonban nagy feladat, nem
elegendő, hogy valaki csinos, fess és kedves
legyen, hanem a legfontosabb, hogy az arcbőre
tisztá legyen.

A nők tudják ezt és ezért nagy gondot for-
ditanak az arcbőr ápolására, a szépség fentar-
tására és emelésére.

A FÖLDES-féle

Margit-Crème

az egyedüli szer, mely 5-6 szori használat után
eltávolít kiütéseket, pattanásokat, szeplőket, máj-
foltokat és az arcot fehéríti, üdíti és fiatalítja.

A földes-féle Margit-Crème teljesen ártalmat-
lan, Páratlan és csodás arc szépítő és a szépsé-
get megőrző hatását pedig fényesen bizonyítja,
hogy a Wienben rendezett „Ausstellung für
Moderne Gesundheits u. Schönheits Pflege” nagy
aranyérmét és díszoklevelet nyert.

Kapható az egész világon. Jégelye 1 k.

Készíti és postán küldi:

Földes Kelemen gyógyszerész Aradon.

Kapható Ujvidéken: Grossinger Károly, Lukács
Zsigmond, Nenadović VI., Vuits János, Klein
Oszkár drogériákban.

4-8

Wagner Testvérek

UJVIDÉK.

FÜSZER-, KÁVÉ- ÉS CSEMEGE-KERESKEDÉS,
CSEMEGE-ÁRUKBAN DÉLMAGYARORSZÁG
LEGNAGYOBB ÉS LEGVÁLASZTÉKOSABB
RAKTÁRA.

Pontos és szolid kiszolgálás, legolcsóbb bevásárlási forrás.

Ludwig József Ujvidék,

Kossuth Lajos-u. 49. sz.

Ajánlja dúsan fűszerelt fűszer, kávé, naponta friss pörkölt kávé, csemege,
ásványvizek és magyarad hegyaljai borok, legválasztékosabban fűszerelt raktárát.

A szőlősgazdáknak figyelmét felhívja a **Continental szőlőoltógumira**, mely
egyedüli e nemben és bármely időjárás mellett sem válik le, a miről számos el-
ismerő levelem van.

Saxonia rézgalic 96%-os, raffiaháncs, konyhakerti és gazdagsági magvak, melyek-
nek csiraképességéről szavatalok.

Tessék árlapot kérni és az árkülönbségekről meggyőződést szerezni.

Magyar királyi dohány, szivar, okmánybélyeg és levéljegyek.

Eredeti „Otto” motorok

benzin, benzól, petrolin, szivógáz és nyersolaj üzemre malmok
és ipargépek hajtására a legalkalmasabb és legolcsóbb üzemelő.

Biztos, nyugodt üzem!

Kiessling E. és Társa, Leipzig-Plagwitz

gyártmányu famegmunkáló gépek, asztalosok és fűrésztelepek részére.

A magánjáró eredeti „Otto”

benzinlokomobitok nélkülözhetetlenek minden gazdának.

Gép motor és Hengerolajok, Hajtósíjak stb. stb.

Langen és Wolf motorgyár Budapest—Wien

Fióktelep: Ujvidék Temerini-utca 1.

Kérjen árjegyzéket és költségvetést!

VÉDJEGY

ZSEBEN
HORDHATÓ

LEGOLCSÓBB

KRISTÁLYLIMONÁDE ÉS LEGJOBB
LIMONÁDE

Poralakban előállított limonádé.

Egy adag 6 fillér. — Touristadoboz 12 adaggal,
zsebben kényelmesen hordható alakban 80 fillér.

Kirándulásokon, sport-tourákon, hadgyakorlaton kitűnő
szolgálatot tesz. Bármely vízben oldva kitűnő limonádét ad.

3-25

Főlerakat: Wagner Testvérek Ujvidék.

Készíti: KERTÉSZ ERNŐ gyógyszerész kristálylimonádé gyára Szabadkán.

Kapható: Liebmann és Totović, Rosenblüth Samu, Klein Oszkár, Petrović és Popović uraknál.

HATÁRŐR

Az országos függetlenségi és 48-as párt délvidéki és az alföldi függetlenségi párt
ujvidéki hivatalos lapja.

Lapvezér: Teleki Arvéd gróf.

Felelős szerkesztő: Zanbauer Ágoston.
Szerkesztő: Schrödér Béla.

VI. évfolyam. 44. szám.

Ujvidék, 1910. május 31. szerda.

A "Határőr" közönségéhez!

Országszerte kiütött a szedősztrájk; Jgy hát addig is, amíg annak a munkások és munkaadók között most folyó tárgyalások befejezése végé nem szakad, ebben a formában vagyunk kénytelenek megjelenni, hogy legalább a politikai és választási hírekről tudósítsuk előfizetőinket és olvasóinkat. Ez önhibánkon kívül történő, de a technika modern vívmányaival: az írógéppel és a "Roneo" sokszorosítóval valahányan mégis csak korrigálható primitív ujságformáért kedves közönségünk szíves elnézését kérjük, remélve, hogy a Határőr rövidesen már ismét nyomtatásban szolgálhatja hazánk és pártunk szent ügyét és nyájas olvasóit.

Hazafias üdvözlettel

A "Határőr" szerkesztősége.

V á r a t l a n f e g y v e r t á r s a k . . .

Ujvidék, 1910. május 31.

A mungó kormány és mungóhad váratlanul fegyvertársakat kapott a szervezett vidéki lapszedőkben. Gyanus az eset, nagyon gyanus. Mert hiszen az árszabály kompromisszum csak 1910. június 10. én jár le. Tehát az összes választások befejezése után, sőt éppen aznap. Miért kellett tehát már tizenkét nappal azelőtt letenni a "vinklit"? Hát letették a mi technikai munkatársaink. Ők úgy vélik, hogy emberi joguk van hozzá, mert szociális és anyagi helyzetükön akarnak ezzel a kényszereszközzel javítani. E fölött most nem vitatkozunk, mert "sub judice lis est": a munkaadók és a munkások delegátusai majd csak meg-egyeznek. De semmi szín alatt sem méltányolhatjuk és kísérelhetjük rokonszenvvel ezt a tizenkét napos elcsúszást, mert ezzel a szedőmunkás-ság, -nem tudjuk, - tudatosan-e, avagy talán éppenséggel vezéreinek, nem tudni, miféle nemgyenes intencióiból, de váratlanul fegyvertársak szegődtek a kormánynak. Annak a kormánynak, amelynek Tisza Jstván gróf a közkatona, de valóságban a generális, aki urbi et orbi, nyiltan hirdeti, hogy neki nem kell az általaános egyenlő, titkos választói jog, mert ő még a mai napig a liberálisizmusát is sokkalja. S bár a kormányelnök bizonyos közép-utat vall Lukács László liberális és Tisza Jstván gróf konzervatív és retrograd választójogi programja között: mégis csak furcsa, hogy a magyar munkásság elitje: a szedők és egyéb nyomdai munkások szegődnek közvetett fegyvertársaiul.

Mert hogy ezzel az időnap előtt országszerte kimondott sztrájkokkal a kormánypárti jelöltek ügyét segítik elő, az kétségtelen. És ezért gyanus előttünk az eset. Ez a tizenkétnapos koraszülés.

Mert az ellenzéknek egyéb korteseszköze sem volt eddig, mint az Jgazság hirdetése; Szegények vagyunk, pénzünk nincs? a hivatalos apparatus: a hatalom mindenütt ellenünk van, mi egyebünk maradt az Jge hirdetésénél? A sajtó a nyomtatott betű hatalmánál, melytől egyaránt remeg, fél és retteg a palota gögös ura és a kunyhó rossz lelkiismeretű zsellére. Mert hiába: senki sem szereti, ha kiszervezik az ujságban, hogy pénzért, sunkáért árulja a lelkét. Hát egyéb eszközünk sem volt az ujságnál, az igaz szó nyomtatott hatalmánál. S most ideig-órákig ezt is véklyóba verték, vagy, -nem akarjuk hinni, még csak fel sem tétélezni, de a látszat határozottan amellet szól, -a kormánynak az az

igyekezete, hogy bármilyen szemtelen módon is, de minden fegyvert kicsavarjon az ellenzék kezéből. Kost: was kost. Khuen már egyszer le próbálta tenni az ő kortespolitikájából a vizsgát, szerencsére akkor rajta vesztett vele. Még nagyon emlékszünk rája, hisz még hét esztendeje. Hát most is rajta fog vesztetni, akárbűnös-e ebben a tizenkét napos elszármításban, a kár nem. Egy bűnnel több, vagy kevesebb: még a gyontató pap előtt sem számit már. De bűnös abban, halálosan bűnös abban, hogy valahányszor a felszínre veti a politika dagálya, mindig támadnak olyan nem várt fordulatok, amik jogosan ébresztik a közvéleményben azt a gyanút, hogy ez az aranygyapjas vitéz nem tud egyenes ösvényen járni. Akár a többi gyapjas, aki a nyájába szeretne kerülni.

Hát véletlenül itt Ujvidéken nem fog ki rajtunk. A mi ujságunk a mi nagy igazságainkkal meg fog jelenni így írógépirással sokszorosítva. Nagy fáradtságot, sok költséget ró ez reánk, de bizunk abban, hogy a magyarok hatalmas istene így is segíteni fog bennünket, mert az igazság igit nem lehet véka alá szoritani és azok így is közel férköznek a tiszta lelkekhez. Nekünk pedig csak erre van szükségünk, hogy T e l e k i zászlaját diadalra vigyük.

Halljuk, hogy a cigánysoron nagyon örülnek azon, hogy nem jelenhetik meg a Határőr. Hát, hogy ne örüljenek oly nagyon: ezután lehetőleg minden nap megjelemlünk. Ebben a szerény köntösben ugyan, de bizva abban az erőben, amit az egyenes, a becsültetes, a tiszta lelkiismeret kölcsönöz nekünk, akik mindenekelett valónak tartjuk a Haza és a polgárság üdvét.

Es bár közvetetten erős szövetségest nyert a kormány a szedőmunkásságban: mi mégsem szününk meg programunkhoz hiven: a z á l t a l á n o s , e g y e n l ő é s t i t k o s v á l a s z t ó i j o g o t meg az ö n n á l l ó b a n k o t k ö v e t e l n i .

Csak a szedőmunkásság meg ne bánja, hogy ilyen váratlanul és nagy tömegében bizonyára akaratlanul és nem szivesen szegődött, akáki mitsem juttatni akaró kormányhoz.....

/s.b./

A tizenegy bőrű ember. Az orvostudomány azt tanítja, hogy az embernek hét rétege van a bőrében. Közte van a Malpighy-réteg is. Ettől a rétegtől már gymnázista gyerekkorában fél mindenki, mert az a hír róla, hogy pikkelyesen van le rakódva az embernek a glazurjára és ha az ember nagyon megfürdik valami mocsokban: hát leázik róla!

Hát hiszen jól van, hét bőrt még csak elcipel az ember ebben a véges életben; de amikor valakire még ezenfelül rája sokasodnak a különböző bőrrétegek: az már kezd egy kissé félelmetes-hogy ne mondjam undorító is lenni. Mindennek a Szlezák nevezetű urnak a természetrajza, például

Ez az ember megszületett az ő bőr-rétegével. Hát itt volt az ember. Már mint a Szlezák. Pólyázták, szoptatták, aztán meg nevelték. És lett belőle a Szlezák. A Szlezák. /Jtt még ne tessék nevetni, mert ez egészen komoly dolog./ A kis szlezákból lett a nagy darab tohonya Szlezák; Es itt kezdődik a tragédia.....

.....A nagy darab tohonya Szlezáknak nem volt elég, hogy hét bőrrrel született, -mint más rendes ember- a hátán és teteme egyéb járulékaik: ő magasabbra tört. És: Ujvidéken hazudja magát magyarnak. Jára-ken pangermánnak, a szállásokon szerbnek, pedig tót az istenadta.

És így magára szedett az emberi mivoltán felül még másik négy réteget... Hogy nem roskadt össze-- eleddig alatta!?...

A minap megmutatták nekem is, hogy melyik a Szlezák, amint ott ül az Erzsébet ketrecében a Radovanovicssal. Rettenetes mód pászolnak egymáshoz. /Es kérdem is a mi saját külön vargánkat:

-Hát már hogyan akarnak ilyen képű embert képviselőnek választani?

-Akkora lába van, hogy innen Pestig lép, -mondja a Varga, meg aztán: inkább viselje ő a város képét, mint a város az övét.

Régi vice ez, amit most rákentem a mi saját külön Vargánkra, és nem tehetek róla, amikor megujramegláttam ezt a Szlezákot: eszembe jutott a hortobágyi juhászbojtárral esett esetem.

-Hát aztán, te Bandi, -kérdem oda neki, hogyan ismered szét ezt a sok ezer birkát?

-Képe van annak mindnek, -mondja válaszképen a Bandi bojtár, -csak a téns urfi nem olvas rajtuk. Olyan ez mind akár az ember, csak itt -ott akad benne egy -Szlezák. /Akkor hallottam ezt a megkülömböztetést először. Azóta megnőttem. És azt tanultam az iskolában, hogy az embernek csak h é t b ő r e , a b i r k á n a k m e g i s m e r t e t ő á b r á z a t a v a n .

Holott a Bandinak van igaza. Mert minden sok ezer birka között akad egy egy -szlezák. Ezt már ők így hívják a maguk oktalan idiomáján. /Es az ilyen birkaival nem tudják: mit tévők legyenek. Egyszer szabadulv, aztán alkotmánypárti majd koalíciós és bekönyörgi magát a negyvennyolcas pártba, -s mint ilyen: főügyész is lesz a birkából, majd újra mungó lesz és még képviselő is akar lenni Ujvidéken. Mungóképviselő.

Hát hallottunk márilyent?

Hogyne hallottunk már volna? A bandi bojtártól. Odakünn a hortobágyon, amikor azt mondta, hogy-akad a nyájban itt-ott egy Szlezák is. Amelyiknek azon a hétrétegű csurapóján felül, amelyikben megszületett, még négy más rétege is van. Es azt olyan sűrűn változtatja, mint más rendes ember -az ő kinek-kinek inexpressible-jét. Vagy taán még sűrűbben.

No de elvégre is hagyjuk oda a birkákat. Hiszen emberekről volna szó....

AS ELSŐ NAP. Holnap virradóra százezernyi ember kötözködik nem azért, hogy szavazni, vetni, boronálni, vagy aratni menjen, hanem hogy szavazzon.

Az általános választások első napja lesz június elseje. Hiteleseknek tetsző ujságkimutatások szerint, -331 kerületben dől el holnap a n e m z e t s o r s a.

Rabok legyünk-e avagy szabadok: erről szól az országos ének. Pénz, erőszak, hatalom, mind ott van az ők kezében. Minékünk csak vértünk maradt, az Jgazság, a nép szava, a nemzet szója. Ezzel megyünk a küzdelembe. Egy dárdánk nincsen, amivel szétüssünk közöttük még a nyomtatott szó kihullott a kezünkől. De azért bizva-bizva. Mert jól magyar, áll Buda még.

Amennyire Mayer József urnak nem megfizethetetlen, /mert arról szó sem esik, de meghalálhatatlan áldozatkészségétől függ-és. Irodai berendezése engedi: úgy a választás első napján az ország minden zugából érkező virati és telefonhírt a lehetőség határáig küldjük nyomban közlünk a mi kedves közönségünkkel.

Egyébként hadd sorozzuk ide a holnap: j u n i u s e l s o -jén döntésre kerülő bácskai kerületek jegyzékét: Baja, Szabadka/2/, Zombor, Zenta, Magyar-kanizsa, Ó-becse, Bácsalmás, "egőce" Verbász, Tóváros, Kölpény, Titel, Apatin, Kerény, Hodság.

Ujvidék pedig 9. Lkén választ. Addig is hadd pukkadjanak a mungók.

Kaució nélkül való politizálás. Önmagunk iránt tartozó kötelességünk, hogy

az ujvidéki kir. ügyészség figyelmét felhívjuk arra, miszerint az "U j v i d é k i N a p l ó" című hetilap nélkül, hogy kauciója volna, nyakra-főre politizál. Nem azért bátorkodunk a tek. kir. ügyészség figyelmét felhívni, mint ha csak egy szemernyi súlyt is tulajdonitanánk egy olyan ujság politizálásának, amely szörnyűsége az ellenség várfalaira tüzni, amikor már a győzelem biztos." - :hanem azért, mert kaució nélkül politizálni tilos.

Szép kis lelkesedés lehet egyébiránt az, amit először fel kell c s i g á z n i, aztán meg a várfalaira lehet tüzni.... Szörnyűség, hogy micsoda analfabeták irnak Ujvidéken ujságot!... Node nem csuda. Hiszen a Szlezák mellett akarják a mi várunk falára feltüzni- a lelkesedést. Hát csak tüzzék.

L e g a l á b b a z á s z l ó t . . . S.M. polgártársunkhoz, aki amióta az esztét tudja, mindig hűséges tagja volt a függetlenségi pártnak, beállit tegnapelőtt két mungó kortes beereszkedtek a booskoros párt egyik kuruc katonájához és azon hitben, hogy kurucunk is olyan árucikk, mint ők, vesztegetéssel kezdtek. Megtudták kémjeik utján /mert a Bach korszakba illő kémszolgálat nagyszerűen működik nálunk, /hogy S.M. polgártársunk lova megdöglött. Hát mungók új lovat ígértek neki és nem kérnek érte egyebet :csak egy szavazatot. Hát ha igaz, amit terjesztenek, hogy 800 vossal vannak fórbá, hát akkor miért vesztegetnek? De S.M. nem olyan agyaból van gurva, hogy kidobással ne fenyegette volna a lélekkufárokat.

-Nem kell a maguk lova, a lelketem el nem adom, volt a válasz.

-De gondolja meg, -folyt tovább a vásárlási szándék, -egy lovat kap a szavazataért. Tudom nem hisz nekünk. De ezt az ígéretet nyomban beváltjuk. Egy fél óra múlva itt lesz a ló. Addig is engedje, hogy kitüzzünk a Teleki zászló helyébe egy Szlezák zászlót.

-Helyes, volt a válasz, nagy meglepetésükre azoknak a kufároknak akik az előbbi ajánlatukat már csak az ajtóból merték megtenni. De egy feltétel alatt....

Hát lehet olyan feltétel, amit mungók meg nem ígértek volna?

Azt a feltételt szeretnők mi látni, amit mungóék meg nem ígérek. Nagy boldogan dörzsölték a kezüket.

Hát mi volna az a feltétel?-kérdik boldog félelemmel?

-Ha melléje akasztják a Szlezákot....

Tableau.

A lélekkufárok gyorsan az oldalszínen távoztak.....

Batthyány Tivadar gróf Ujvidéken. Batthyány Tivadar gróf, pártunk agilis és fáradhatlan ügyvezető elnöke június hó 5.én Telaki Arvéd gróf szeretett jelöltünk e napra tervezett programbeszédéhez több közben megválasztott országgyűlési képviselő társaságában városunkba érkezik. Fogadtatására nagyszabású előkészületeket teszünk, hogy méltó legyen pártunk erősségéhez, méltó Vezéreink iránti szeretetünkhöz, lelkesedésünkhöz.

A marcali-i választás. Marcaliban június hó 2.ikára van a választás kitűzve. Ebben a körületben van ugyanis Balla Aladár dr., volt ujvidéki főispán is jelölve. Ellenjelöltje: Zboray Miklós néppárti.

Tüntetés. Matkovich ellen. Mikor Matkovich Bela, Ujvidék városának főispánja a királyi biztos köszöntésére automobilján Karlócára megérkezett, a radikális szerbek hangos abcugolással fogadták. Ebben Temerinben is része volt.

Véres verekedések Karlócán. Vasárnap, amikor a karlócai szerb kongressusnak a megnyitása volt, a tizenegy bőrű Szlezák Lajos, Szvinyarev Miladin és Tapavica Gyókica kíséretében, mitegy 50 kocsi Karlócára vonult hogy ilyen formában korteshadként felgombolyítsa azt a Szerémséget, amelyik ugysem rá szavaz. A kongressus ülésének 1/2 12 óra tájban már vége szakadt, mert csak formáságokról volt szó, de aztán a liberálisok provokáltak a radikálisokat, hogy összeakasszódjanak. Jgy Kraszojevits Dragónak, a volt képviselő Kraszojevits György fivérének neki rohant egy pár liberális szerb, de az a furkóbotjával úgy fejbe verte őket, hogy összesett egy pár ember. Bevitték őket a rendőrségre, onnan hamarosan el is bocsájtották. Délután 4 óra tájban a piacon megint csak össze szólalkoztak és újra csak verekedni kezdtek a liberálisok a radikálisokkal, aminek a vége az lett, hogy két ujvidéki liberálisnak a feje betörődött. A szvinyarev Miladin kötözgette a sebesülteket.

Utonállás. A karlócai kongressusról hazamenet a kamenici embereket az uton megtámadták. Szavics Gávró gazdaembert úgy fejbeütötték, hogy megropedtt a koponyája. A szavics bajtársai bajt védelmére kelve a megtámadottnak és bicskát rántva össze-visszaszurkálták a támadókat, úgyhogy két embernek még a hasa is kifordult.

Szlezák-aki most egyszerre nagyszerb. Szlezák, aki mindenkor a szerbek ellensége volt, aki százszor is mondotta, hogy a magyarságot akarja a szerbséggel szemben egyesíteni, most amikor a szerb voksokra nagyon rászorult, hirtelen felcsap szerb barátnak.

Mint Tapavica Gyókica kísérfje ment Karlócára. Tul a hidon egyszerre kibonttatja a piros-kék-fehér szerb zászlót és ezalatt vonult be Karlócára. Hála a szerbek emlékezőtehetségének a Fregoli ezen újabb változását sem méltányolják, hanem kinevetik. Mert mást nem érdemel.

Mein lieber Freund.... Dr. Freund is az egyike volt azoknak, akik azt a bizonyos zsidó felekezeti gyűlést hívták egybe, amely nagy fiaskóval végződött, mert pártállásra való tekintettel mindenki elítélte a felekezeti szervezkedést. Ott beérték azzal, hogy intették hitsprósosaikat, hogy ne vigyék bele a választási harcba a felekezeti kérdést.

Ezalatt unser lieber Freund azzal házal, hogy minden zsidónak Szlezákra kell szavazni.... Miért? mindegyikből Vorschuss-verein ügyész lesz? Vagy csak bolólc? Hahahaha!!!.....

Legközelebbi számunk. Legközelebbi számunk szerdán a déli órákban jelenik meg. Szerdán azonkívül az esti órákban is megjelenünk.

HATÁRŐR

Az országos függetlenségi és 48-as párt délvidéki és az alföldi függetlenségi párt
ujvidéki hivatalos lapja.

Lapvezér: Teleki Arvéd gróf.

Felelős szerkesztő: Zanbauer Ágoston.
Szerkesztő: Schröder Béla.

VI. évfolyam, 45. szám.

Ujvidék, 1910., június 4.

F O I A F E J J E L I ...

... Nagy majtényi sikon
letörött a zászló;
Rajta tollászkodik
egy fekete holló.
Tépi sötét szárnyát,
hull a tolla rája;
Szegény kurucoknak
feslett dolmányára,
Rongyos kalpagjára...

De azért:

... Justh, Holló, Teleki!
Magyarok vezéri,
Vagyunk ám még itten,
egynémely vitézi!...

Nem irunk ugyan elégiát, de azért mégis úgy kezdjük ezt a szózatunkat mint a XVII. századbeli lantos diák, vagy a XVIII. századbeli vándor hegedős. Hadd tomboljon örömeben a mungóhad, e kezdő soraink olvastára. Es hadd fagyjon meg benne a vér-majd rövid egynéhány hónap múlva, amikor új ítélet hozatalára lép sorompóba a nemzet!...

Mert ugyebár? - 1414-ben végig dult a tatár az országon, 1526-ban esett a mohácsi vész, 1711-ben volt a szatmári békekötés, 1849-ben a világosi fegyverletétel... Hatszáz esztendőn belül, ezeknél a stációknál négyszer próbálta derékban roppantani a magyart: a tatár, a török, az osztrák, az orosz.

Es sikerült-e nekik? - hogy a magyarok hatalmas négy Hadura szájassza valamennyinek a magvát!... Nem sikerült, mert itt vagyunk és itt leszünk időtlen időig, mint ahogy itt vagyunk már egy ezredév óta.

Es ami nem sikerült a tatárnak, töröknek, Pálffyknak, Paskievicsnek: az sikerüljön a granicsár sáskahadnak?!

Hiszen nem egvébb ez az összeszedett-vedett banda egy sáskahadnál, nem egvébb az ő "diadala" egy sáskajárásnál. Aminek a nyomában pusztulás marad ugyan, de átok is.

Láttam a Hortobágyon, hogy hogyan irtják a sáskát. Nagyon érdekes ennek a természetrajza. Hadd mondjam el!...

...Egyszer csak kelet felől felleg borul az ég aljára. Végig borzong az egész Hortobágy:

-Sáska!...Sáska!...

Mert tudni kell, hogy a Hortobágyon száz-meg százezernyi allományban legel a milliányi marha, amelynek a tenyészetéből egy egész országrész él meg. Es az a felleg, amelyik onnan kelet felől közeleg, ahogy üzi, hajtja a légáramlat; az egy milliárdnyi sáskahad....

Es csodálatosak a természet erői. Ahogy ez a sáskahad, valahonnan a turáni fensikről, vagy a góbi sivatagról - az ő nagy éhségében és falánkságában utra kelt és a szelek szárnyán napokig utazott: egyszer csak meglátja azt a töménytelen nagy darab zöldséget, a Hortobágyot, a máramarosi hegy-lánc, meg a szatmári Ávas, az nem kellett neki. Mert ott még tőből van a levele a fának, a fenyőnek. De idele, Debrecen alatt: gyöngye, bársonyos a levele. Ez már aztán abrosz! Es itt következik most a másik nagy természeti előembertelen-munkája. Ahogy a Kárpátokon és az Avason keresztül vonultávanl lehül az a forró ázsiai levegő: itt valósággal lelapul a földre és sodorja magával a sáska száz-meg száz millióját. Könnyen érthető természeti tüne-mény. Csak a szoba ajtaját kell kinyitni: mindenki megtapasztalhatja. A fejétáján és a fölött kifelé áramlik a meleg és a füst, a bokája meg a vádlija tájékán befelé tódul a hűvösebb levegő.

Hát így aztán lecsapódik a Hortobágy bársonyos zöldjére a sáska. & Sok-sok millió. Remületesen underító valami ez!... Még csak egy ízben láttam ehhez hasonlót. Elmondom ezt is, mert most már benne vagyunk.

Tavaly ősszel nagyobb féle vadász kirándulásunk volt Somogyban, Simonfán. Enyebek között egy szép kis őzbakot is lőttem. Lehetett vagy 30 kiló, mert alig gyűztem a vállamon általvetve, hazacipelni a vadászkunyhóig. Ott már nagyban főztek a három féle husból készített pörköltet a szives házigazda, Berger Villy. Főlbontom az őzet és kivetem a belit; az aprólékját: tüdejét, szivét, máját, veséjét od'adom a Villynek:

-Aprózd ezt is bele!

-Sok lesz, -mondja ő, -a felit od'adom a Lőrincnek /Ez a Lőrinc ur MM volt a vadőrünk/.

Hát úgy is lett. A tarkahusu pörköltet megettük, ittunk rá nagyokat és haza mentünk.

A Lőrinc pedig hazamanetelig is: papírba burkolta a neki juttatott őzaprólék felét és alája dugta a kunyhó egyik ágyának. És szerencsésen ott is felejtette. /Most kezdődik a tragédia! /

A vadászkunyhót bezártuk, csak a vasrácsos ablakai maradtak nyitva.

Negyednap este jön ám a Lőrinc jelenteni, hogy nagyon bögnek a szarvasok az Ijesztővölgyben, meg a rezulában, hold is van: jó lesz kijönni lesra. Volt odalenn, Somogyban egy nagyon kedves vadászpajtásunk, Blaschek Dezső, 23-as kapitány, /most úgy tudom: lenn van valahol medvebő Boszniában, Zeniczén/; ez befogatott a vadászkocsijába és a Tamás kihajtott velünk a körülbelül 15 kilométernyire eső Simonfára.

Leszedelőzködtünk. És megyünk a vadászkunyhó felé. Egyszer csak felüti az orrát Magyar Zoltán /mert hárman voltunk, vadászok/:

-Valami idegen-szagot érzek! -mondja.

Szipákolunk mi is:

-En is. -mondja Blaschek.

-En is! -mondok én.

Kinyitja Magyar Zoltán az ajtót /lakatis, zár is van rajta /; a Szultán, a Karló, meg a Britt- elkezd rettenetesen szűkölni. Nincs kommandó, nincs fegyelem, nincs peicsni, amivel belehetne őket kényszeríteni a kunyhóba. Mert rettenetesen büz áramlik onnan k9felé. Csak nyüszitenek a kunyhó előtt álló százados vadkörte fa alatt

-Mi lehet ez, te Béla? -kérde a Zoltán.

-A Slezák jobban tudja! Keressük meg!

Hát aztán ráakadtunk.

A Lőrinc ott felejtette az ő neki juttatott őzaprólékot. És az ott megkukacosodott.....

Akkor underodtan meg életemben másodszor. Először a sáskától, másodsor attól az ezernyi nyüzsögő nyütől, ami ott hemzsegett, és harmadszor: - a mostani választások eredményétől .

/Nem gyöngye idegzetű és gyöngye-gyomru asszonyok és leányok számára íródik most ez az ujság, -hiszen hadilában állunk- de ha van mód kifejezni a nezeti közmelelmény igaz érzését a fölött, amit Khuen és Jeszenszky produkált: az csak az az érzés lehet, amit az belőlem is kiváltott, amikor a fönnebieket eszembe juttatta./

Ne méltóztassék összetéveszteni a sáskát a tücsökkel. Mert a tücsök egy rendkívül kedves kis háziállat, különösen akkor, amikor az embernek a hálószobájában cirpel. A sáska azonban: -az egy jó tíz centiméter hosszú, világoszöld féreg. Fátyolvékony, lenge szárnya van. És ha egyszer földet ér: fölroppenni már nem tud. Hacsak valami kedvező széláram tovább nem sodorja. Hanem ugrik nagyokat. Sokkal nagyobbakat, mint a szöcske. És végigugrál a mezőn, a legelőn, a vetésen: és nem marad utána egyéb-kopár avarnál, pusztulásnál. Leborotvál minden zöldet. Ahová a sáskahad leereszkedik, ahová az ő szele sodorta: ott puszta támad a zöld vetés helyén, -puszta akár a Szahara, akár a nyitott tenyér. . . Az ősztüdőn nyüzsögő kukacokról ne sokat beszéljünk, mert már magam is kezdek rosszul lenni. /A Tamás rásöpörte őket egy szeméttlapátra és elásta a körtefa tövébe/

Pedig a lavoiron is át kell eszünk, ha arról a 230, vagy mennyi? mungóról beszélünk, ami most három nap alatt sáska meg kukac módjára xlereszkedett, előbujt.

Arról beszéljünk hát, hogy hogyan irtják a Hortobágyon a sáskát.

.. Amikor jön az a bizonyos felhő: /aki nem látta, annak hasztalan magyaráznom, hogy milyen az. Néhol méteres rétegben nyüzsög/-nekiáll száz meg száz ember, ásóval, kapával. Nem kell oda generális, nem kell oda

kommandáns és mégis ez a száz: meg száz ember: azzal az ásóval, kapával végig szánt egy hosszú árkot a Hortobágyon. /En már láttam ötezer embert is dolgozni ezen. /A falo-letracsenből kiindult katona volt, /Van olyan jó két öl széles ez az árkok és három-négy láb mély. Elég mély...

A sáskahad meg, ezalatt legel, vagy ötezer-tízezer holdon. Még piszok sem marad utánuk: annyira üres a potrokuk, /undokul zacskós, rovátkós és hideg ez a potroh. /Aztán ugrálnak a többi zöldség felé. De ott az árok!

A tuipartján ásóval, kapával - a nép! A sáska - repülni csak üres hassal tudhat ahogy neki vetemedik az ároknak, beléje pottyann millió és milliójával. /Éterre rétegekben nyúzósg, he szeg, erőlködik és - a göröngy csak hull-hull rojja... /Amig végig a Hortobágyon nem támad egy sok tizkilóméteres tometó, amelyben örök álút alussza - a sáska.

XXX

Moháttézzel a sáskahaddal is, amelyik most végig legelt az országon, majd csak elbánnak valahogy!... Ásóval, kapával, söprűvel, személapáttal!...

F ö l a f e j j e l , k u r u c o k !...

/s.b./

H I R E K .

Az újvidéki fodrászok és barthályok közös megegyezés alapján abban állapodtak meg, hogy ezentúl az olyan ünnepek délutánjain, amikor a többi üzlet is zárva van, ők sem tartják nyitva üzleteiket.

Hamis lelkü adomány. A Dietzgen Imre és Fiai nagykereskedő cég a multkorú tűzgyors lokalizálása körüli fáradozások elismeréséül 200.- K.-t adományozott az önkéntes tűzoltó egyletnek felszerelési alapja javára.

Elfogott pénzhamisító. A topolyai rendőrség egy ottani vendéglőben elfogta a már régóta körözött, többszörösen rovottmultu MÜLLER PETER szeghegyi lakost, aki pénzhamisítás vádjára alatt, most is hamis pénz eladásában utazott.

Faladák jubileum. Az apatini férfi dalegylet Szent-István ünnepe, augusztus 10-én üli meg fennállásának 50;-ik évfordulóját, nagyobb szabásu ünnepek keretében.

Lég-egy jubileum. Az újvidéki szerb iparosok egylete /jövő vasárnap, június 12-én nagyobb szabásu ünnepek keretében, zászlószenteléssel kapcsolatban üli meg fennállásának 40;-ik évfordulóját.

Üzlet a Dunán egy faladában. E hó 2.-án délután nagy feltűnést keltett a Dunaparton egy lefelé uszó falada. A ládában, amely a hajóhid pilléreirein megakadt és felforult egy bécsi fiatalember ült, aki fogadásból teszi meg az utat Bécsből a Fekete tengerig. A láda bádoggal van kibélelve és így egészen kényelmes kis közlekedési eszköz lehet. A bécsi fiatalur hamarosan rendbeszedte önmagát és a ládáját és tovább utazott.

Tenenti. Kungóék által pusztá kertesfogásként városszerte terjesztett ezen hírrel szemben, hogy Teleki Árvéd gróf visszalépett és Slezák megválasztatása egyhangu lesz, pártunk híveink b. tudomására hozzuk, hogy úgy Teleki gróf, mint lelkes táborá kitart és késhegyre menő harcra kész elszántsággal várjuk a nagy napot.

KÖSZÖNETNYILVÁNÍTÁS.

Feledhetlen gyermekünk és szeretett jó testvérünk

Dr. O F N E R F E R E N C ORVOS

elhalálózása alkalmából kifejezésre hozott tömeges részvétnyilatkozatokért ez uton mondó hálás frró köszönetet

OFNER K. és családja.

Az 1911.-re összeállított esküdtképes férfiak alaprajstroma e hó 1-15.-ig a vártanács elnökhivatalában bárki által megtekinthető s az esetleges felszólalások 15 nap alatt, a felszólalások elleni észrevételek pedig további 8 nap alatt a polgármesternél írásban vagy szóban előterjesztendők.

Leányiskola. által Bosznia-Hercegovina és Dalmáciába tervezett tanulmányut e hó 30.-án a d.u. 4:23 órai vonattal kezdődik és július 17.-ig tart.

1910.vgh.

Á R V E R E S I H I R D E T M É N Y .

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881.évi LX.t.c.102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy az ujvidéki kir. törvényszéknek 1907. évi 16435 p. számú végzése következtében dr. Lustig Nándor ujvidéki ügyvéd által képviselt Lederer Jenő javára 900 K. erejéig 1907. évi október 31.-én foganatosított biztosítási végrehajtás útján fölülfoglalt és 1735 K.-ra becsült következő ingóságok u.m. gőzmozdony, cséplőszekere, rény, lovak, sertés, kocsi és csüvestengeri nyilvános árverésen eladatnak.

Ely árverésnek a zsabolyai kir. járásbírótság 1907. évi V. 1184/24 sz. végzése folytán 900 K. tőkekövetelés, ennek 1907. szeptember 1. járó 6 %-os kamatai és eddig összesen 167 K. 33 fill.-ben bíróilag már megállapított költségek erejéig, Csurogon végrehajtást szenvedett lakásán leendő megtartására 1910. június 11. napjának délelőtti 9 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. LX.t.c. 107 és 108 §-ai értelmében készpénz fizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is elfognak adatai.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le-és fölülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. LX.t.c. 120; -ik értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Zsabolyán, 1910. május 24.

SCHALLER ISTVÁN
kir. jbir. végrehajtó

403

1910.vgh.

Á R V E R E S I H I R D E T M É N Y .

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881.évi LX.t.c.102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy az ujvidéki kir. törvényszék 1908. évi 3099/6. sz. végzése következtében dr. Galambos Pál óbecsei ügyvéd által képviselt Kerületi Hitelbank részv. társ. javára 4300 K. erejéig 1908. augusztus 11.-én foganatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 893 kor.-ra becsült következő ingóságok, u.m.: szobabutorok, egy tüzmentes szekrény, egy szürke kanczáló szopós csődör csikóval, egy sorvető gép, egy tehén és egy kocsi nyilvános árverésen eladatnak.

Ely árverésnek a titeli kir. járásbírótság 1909. -ik évi V. 105/20 sz. végzése folytán 4300 kor. tőkekövetelés, ennek 1907. évi november hó 10. napjától járó 6 % kamatai, és eddig összesen 740 K. 54 fillárben bíróilag már megállapított költségek erejéig Sajkáslak községében GUSS-LANI VILMOS házában és annak tanyáján leendő megtartására 1910. évi június 17.-én délelőtti 9 óra határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX.t.c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is elfognak adatai.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le-és fölülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi XL.t.c. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Tittel 1910. május 31.

R E X

kir. jbir. végrehajtó

F I A T A L S E G E D .

izraelita, fűszerzakmából, ki vegyesáruhoz is ért, német s horvát nyelv ismertetéssel, 50 korona kezdőfizetéssel, teljes ellátással, mielőbbi belépésre boszniai nagy országba kerestetik. Ajánlatok "Bjelina" jelige alatt a lap kiadóhivatalához.

E L A D Ó

egy szőlő, Pétervárad közelében, a tranzsamenton, ahol a kereszt áll, egy hold és 547 négyszögöles.

Bővebbet M Ó K U S G Á B O R N Á L , /Lövész utca 53./

HATÁRŐR

Az országos függetlenségi és 48-as párt délvidéki és az alföldi függetlenségi párt
ujvidéki hivatalos lapja.

Lapvezér: Teleki Arvéd gróf.

Felolvasó szerkesztő: Zanbauer Agoston.
Szerkesztő: Schröder Béla.

N A G Y N A P E S T E J E N .

Ujvidék, 1910. június 8.

46. n

Alig tizenkét óra telik bele, és-Ujvidék választópolgársága odajárul a választási urna elé, hogy többségében megmondja azt előszóval is, hogy kit tart méltónak arra, hogy nevében és képviselőként üljön az ország tanácsházában: dr. Szlezák Lajost-e, vagy Teleki Arvédet. Nagyon furcsa dolog, hogy két ilyen nevet annyiszor kell egymás mellett leírni! De hát olyan tréfás a szeszélyes Politika istenasszonyának, hogy még ilyesmi is megtörténhetik.

Az azonban nem fog megtörténni, hogy még csak komoly szemben. Nem azért, mert ez a Teleki Arvéd---gróf; nem azért, mert minden előkelősége és főúri származása mellett--- dolgos munkás ember;--- aki nem egyszer sajátkezűleg patkolja a lovat és feni a kaszát; nem azért, mert a dr. Szlezák Lajos---csak szlezák; hanem azért, mert Ujvidék becsületess választópolgársága, amelyik már két ízben mutatta meg, hogy méltányolni tudja a becsületet, a tisztességet, az igazságot: az a becsületess választópolgárság nem fogja most önmagát meghazudtolni, nem fogja az ő egyenes lelkének, meggyőződésének hótiszta leplét bemocskolni.

Nem fogja megválasztani azt a szlezákot, mert ez akkor eleven tanubizonyossága évtizedekre szólóan élő szégyene, gyalázata volna az ujvidéki választópolgárságnak, mert azt bizonyítaná, hogy itt, ebben a városban nem becsülik meg a tisztességet, az elvhüséget, a becsületet,---hanem inkább a politikai becstelenséget!

Mert mi legyen az egyéb--- politikai becstelenségnél, mikor a főlesekűdt katoná odahagyja a zászlót és a laca sonny, piszkos anyagi és személyi érdekek föl odaszegődik hitvány árulóként ahhoz az ellenfélhez, amelynek kimondott lélcélja csak az, hogy rabigába törje a magyart.... A fülét nyirná le az ilyen menekült patkánynak, mint az augsburgi csatából éppen visszatért kilencgyászmagyaroknak!...Hát nem tudnak és nem tudtak ők is vérzeni, vagy netán elvérzeni a csatamezőn!?.Többet ér az ő hitvány életük a becsületnél!?. Amagyar becsületnél!?.

Ezt kérdezzük ezekben az utolsó órákban töletek, Ujvidék városának becsületess választópolgárai! Mert nekünk csak a becsületess ekkre van szükségünk, hogy győzzünk Teleki zászlaja alatt. A becstelének, a haszonlesők, a pénzért kaphatók: sorakozzanak ám oda a mungójelölt zászlaja alá, szavazzanak rája, és bélyegezzék meg önmagukat, fiaikat és unokájukat mind hetediziglen:---Mit törődünk mi velük? Veszni indultak: hát veszeszenek!... Nekünk elég lesz elégtételül az az érzésünk, hogy becsületess ekk maradtunk, és elég lesz, hogy ők majd sok-sok ideig csak---sompolyogni mernek az után. Mi pedig főlemelt fővel, kivetett mellel bátran valljuk, hogy minden etetés, itatás, vesztegetés, megfélemlítés ellenére is---olyan megfélemlítő arányban vittük diadalra gróf Teleki Arvéd szeplőtlen zászlaját, hogy annak, országos visszhangja támad abban a küzdelemben, amelyet pártunk az ország házában folytatni fog a magyar nemzet függetlenségeért és önállóságáért...Ti értetek, mi értünk!...Mert mi vagyunk a nemzet! Minden jognak, még a korona felségjogának is felségeskútforrása. Hát mi velünk nem fog albánni sem a Khuen, sem a Tisza, sem a szlezák!... /Szép kis társaság!/

Es hogy mennyire értékes ember közöttük ez a szlezák: az abból tetszik ki leginkább, hogy Rohonyi Gyula minden képmutatással befolyásával megakadályozta főispánvá váló kinevezését és hogy eddig még egyetlen ember sem jött le a központból a támogatására. Hát mi a fenének akar ez a szlezák képviselő lenni? Mikor még a fenének sem kell!...

Rohonyi Gyula itt van, láttam tegnap a Dunaparton kocsi-káznál: hát szólt valaha ez a becsületes 67-es politikus csak egy szót is a szlezák érdekében? Pedig ha az a szlezák arra való volna: akkor csak érdemesitné egy jó szavára a kormány igazságügyi államtitkára. Aki pedig tekintély még a 67-es tekintélyek között is. Egyéb igazoló jele sem kell ennek, mint hogy ujvidéki rometeségből elvitték-államtitkárnak.

Bezzeg a Teleki-az már kell nekünk. Kell Ujvidéknek. Kell a zországnak!

Itt volt mellette szólani a függetlenségi és 48-as pártnak legeleje: Fusth Gyula, Hock János, Lovász Márton, Balla Aladár, aki ugyan most már nem korteskedik, mert választási elnök/Visontai Soma, Fernbach Péter, Farkas-házi Zsigmond stb. stb. És itt állunk mellette mi: Ujvidék becsületes választópolgársága, akik a jelöltségre egyezése kétszázán fogjuk ajánlani. Írásban van már meg, Kiki saját-kezüleg írta alá a jelölő ívet.

Hát lehet itt csak egy pillanatnyi kétség is!?!...
Hogy ki lesz az ujvidéki képviselő?!...

Válaszlatok, polgártársak: a szlezák-e, vagy gróf Teleki Árvéd!

En azt hiszem, hogy már---vonsummatum est!

/p.b.//

L E G U J A B B . Mungóék rossz vicből-e vagy felültetés végjából

arról álmodoznak és még nyomtatott betűben is ki merik írni, hogy jelöltjük egyhangulag lesz megválasztható. De arra is számítanak, hogy nagy többséggel győzni fognak. És mégis biztosságuk érzete dacára, még a tizenkötödik órában is, nem csak fő-és alkorteseik, de maga a jelölt, Dr. Szlezák, hazálni járnak, mégpedig elég orcátlanul a függetlenségi párt, gróf Teleki híveihez és nem pusztán vizitelésből áll az a talpalás-hazalás, hanem egyenes törvénytiltott-korteskedésből, Szlezák részéről és részére, mégpedig a megfélemlítés, terror, ígéretek és fenyegetések legvöltozatosabb, körmönfont piszkos eszközeivel. Ennyi piszkos lemosására hol vesznek mungóék elegendő mennyiségű vizet?

EGY PÁR SZIVES SZÓ A LÖVÖLDELEM

Ujvidék, 1910. június 8.

A sajtó, a gondolat szabadsága mellett legelső emberi és állampolgári joga a magyarnak és minden más kulturállamnak a gyűlölközés és a szólaszabadság. Egy ízben, amikor J. u. s. t. h. Gyula leérkeztek programbeszédet akart mondani gróf Teleki Árvéd: még ezt is betiltotta a h. rendőrfőkapitány. Bizony Isten, -pártunk nevében jelentjük ki: egy percig sem vésejt okoltuk ezért. Tudjuk mi jól, hogy merről fúj a szél. De láttunk mi már ennél-különb szeleket is. Sőt! Különb karókor---különb varjukat!... De---lógni!...

Hát ezóta a betiltás óta divatba kellett hoznunk a szíves szót. Ezt nem lehet betiltani, mert én az én házamhoz, az én vendéglői asztalomhoz meghívhatok akár, --- tizezer ember is, és mondhatok ott pohárköszöntő---szókat is. Ez ellen nincsen paragrafus a magyar közjogban. Mert a közjog---éppen a közzjogának a megvédésére való.

Nem éppen alkalmas most a pillanat, hogy hogyan magyarázassuk, hogy---mi a közzjog. /Szedősztrájk van: csak írni lehet, nyomtatni nem./ De azért ma aválasztás előe-téjén érdemes fölvetni a kérdést, hogy mi is az a közzjog...?

"Elég sok közjogásznak van, hiszen német diszinktus szerint: "die ungarische Nation besteht aus lauter Jogászen und Kanó-szen! /és mégis alig vagyunk tisztában, azzal, hogy---mi a köz

649
1910. v. m.

ÁRVERÉSI HIRDETMÉNY.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi 60.-ik t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy az ujvidéki kir. járásbíró által képviselt Schomann István javára 200. K. s. jár. erejéig 1910. március 31.-én foganatosított kielégítési végrehajtás útján le-és fölülfo. lalt és 1200 kor. becsült következő ingóságok u. m. férfi öltönyök, nadrágok nyilvános árverésen eladottnak.

A mely árverésnek az ujvidéki kir. járásbíró az 1910. évi V. 513/2 sz. végzése folytán 200. kor. tőkekövetelés, ennek 1910. január 4. napjától járó 5 %-os kamatai és eddig összesen 55. kor. 18 fillérben bíróilag már megállapított költségek erejéig Ujvidéken Szücs utca 3. sz. a. leendő megtartására 1910. június 10. napjának délelőtti 9 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. 108. §-ai értelmében készpénz fizetés mellett a legtöbbet ígérőnek szükség esetén becsáron alul is elfognak adatni. Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le-és fölülfo. laltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. LX. t. c. 120. § értelmében ezek javára is elrendel-
tetik.
kelt Ujvidék, 1910. május 29.

Horváth Gusztáv kir. j. bír.
vgh.

6095/910.

ÁRVERÉSI HIRDETMÉNY.

A szabályai szerb takarékpénztár mint szövetkezet szablya cég végrehajtónak -Ranisavlyev Milos dunagárdonyi lakos végrehajtást szenvedett ellehi végrehajtási ügyében a kérelem követésében a végrehajtási árverés 295. kor. tőkekövetelés és jár. kielégítése végett az 1881. évi LX. t. c. 144 §- alapján és a 146. §-s az 1908. LXI. t. c. 27. §-a értelmében az ujvidéki kir. t. vszak és a titeli kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóság területén lévő, a dunagárdonyi 235. sz. betétben Ranisavlyev Milos /nős Krsztin Jelenával/dunagárdonyi lakos nevében álló A. I. 3-4 sor. 111-1 112/1 hrsz. 41 négyszögöl udvar a beltelekben, 568 négyszögöl kert a beltelekben 240. kor. A. + 3 sor. 608/2 hrsz. 672 négyszögöl szántó a vinográdi dűlőben 140. kor. A. + 4 sor. 756/2 hrsz. 9 hold 1375 négyszögöl szántó a Cladni At. dűlőben 3200 kor. kikiáltási árban, mint főtnevezett utóajánlat-tevő által megajánlott becsárban elrendeltetik.

Ezen árverés megtartására határnapul 1910. június 21. napjának d. u. 3 órája Dunagárdony község házához kitűzetik.

AZ árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan kikiáltási árának 10 %-át készpénzben, vagy az 1881. LX. t. c. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. november 1. napján 3333. sz. a. kelt I. M. R. 8 §-ban kijelölt óvadék képes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről szabályszerű elismervényt át-
szolgáltatni.

Titel, királyi járásbíró, mint tkvi hatóság 1910. ápr. 17.
Dr. Petrovits László kir. j. bír.

egy